Адолат кучли, куч эса адолатли бўлмоғи лозим

Адолат

1996 йил, 15 июнь, № 23 (62).
Шанба кунлари чиқади. Сотувда эркин нархда. Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган.

Ўзбекистон «Адолат» социал — демократик партиясининг газетаси

• 1996 йил — Амир Темур йили

СОҲИБҚИРОН ДЕЙДИКИ...

• Ҳар мамлакатга шайхулислом юборилсин, токи мусулмонларни гуноҳ ишлардан қайтарсин, уларни яхши ва савоб ишларга ундасин.
• Золимлардан мазлумлар ҳаққини олдим. Золимлар етказган шикаст ва жисмоний зарарларни исботлаганимдан кейин, уларни шариат бўйича тартибга солдим ва бир гуноҳкорнинг гуноҳи учун бошқасига жабру зулм ўтказмадим.
• Менга ёмонлик қилиб, бошим уза шамшир кўтариб, ишимга кўп зиён етказганлар ҳам [illegible] ҳурматини жойига қўйдим. Мартабаларини оширдим. Улар билан муомалада шундай йўл тутдимки, агар хотираларида менга нисбатан шубҳали қўрқув бўлса, уни йўқотдим.
• Уламо билан суҳбат бўл [illegible]

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов 14 июнь куни Бельгия ҳукумати расмий вакили, сенатор Роберт Урбен раҳбарлигидаги делегацияни қабул қилди.

Ислом Каримов Ўзбекистон халқи Бельгияни яхши билишини, унинг Европада ва жаҳонда муҳим ўрин тутишидан воқифлигини таъкидлади. Ҳудудида Европа Иттифоқи (ЕИ) қароргоҳи ва муассасалари жойлашган Бельгия Ўзбекистон билан ЕИ ўртасидаги ҳамкорликни ёқлаб овоз берган муҳим аҳамиятга эга эканини қайд этди.

— Бельгия катта экспорт қудратига эга мамлакатдир, — деди, жумладан Ўзбекистон раҳбари. — Ўзбекистон ҳам табиий захираларга, хомашёларга бойдир. Шу боис икки мамлакат ўртасида савдо-иқтисодий ва бошқа турли соҳаларда ҳамкорлик борасида фойдаланилмаган имкониятлар кўп.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон Республикаси билан Бельгия Қироллиги ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Бош вазири ўринбосари В. Чжен, Ташқи ишлар вазири ўринбосари Ш. Шоисломов иштирок этди.

Учрашувда Бельгия Қироллигининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси М. Адам ҳозир бўлди.

СУРАТЛАРДА: Қабул пайти.

А. ТЎРАЕВ (ЎзА) олган сурат.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов шу куни Япониянинг хорижий иқтисодий ҳамкорлик жамғармаси (ЯХИҲЖ) вице президенти М. Куботани қабул қилди.

Президент Ислом Каримов Япония билан Ўзбекистон ўртасидаги тобора ривожланиб бораётган ҳамкорлик яна янги лойиҳаларни биргаликда амалга оширишга руҳлантираётганини қайд этди. Икки мамлакат ўртасидаги алоқаларнинг мустаҳкамланишида Япониянинг мазкур жамғармаси муносиб ҳисса қўшаётганини таъкидлади.

Япония хорижий иқтисодий ҳамкорлик жамғармасининг ўзига хослиги шундаки, у узоқ муддатга мўлжалланган лойиҳаларни қўллаб-қувватлайди, — деди жумладан Ислом Каримов.

М. Кубота ташриф давомида Ўзбекистонда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар билан бевосита танишиш имкониятига эга бўлганини таъкидлади, ҳамкорликда вагонсозлик заводи барпо этиш лойиҳасини ҳар икки томон учун ҳам манфаатли эканини қайд этди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Бош вазири У. Султонов иштирок этди.

Учрашувда Япониянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Укэру Магосаки ҳозир бўлди.

(ЎзА).

ОЛИЙ МАЖЛИСДА УЧРАШУВ

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Бельгия ҳукумати вакили, сенатор Роберт Урбен бошчилигидаги делегация 14 июнь куни Ўзбекистон Олий Мажлиси Раиси Э. Халилов билан учрашди.

Учрашувда Ўзбекистон парламенти раиси меҳмонларга кўппартиявийлик асосида сайланган Олий Мажлис фаолияти, мамлакатимиз ислоҳотлар ҳуқуқий базасини яратишдаги ишлар, чет эл парламентлари билан алоқалар ҳақида атрофлича сўзлаб берди.

Сенатор Роберт Урбен Ўзбекистон қисқа фурсатда ички ва ташқи сиёсатининг муҳим жиҳатларини қамраб олган қонунларини ҳаётга татбиқ этишга эришганлигини мамнуният билан таъкидлади.

Учрашувда икки мамлакат парламентлари ҳамда Европарламент доирасида ҳамкорлик истиқболлари муҳокама этилди.

• Президент Ислом Каримовнинг Қашқадарё вилоятига сафарига доир

ҲАЁТ ҲАҚИҚАТИ

Куни кеча таҳририятимизга яккабоғлик қишлоқ мухбири қўнғироқ қилиб, қишлоқ янгиликларидан сўзлаб берди. «Президентимизнинг биз томонларга келиб, меҳнаткашлар билан бевосита даланинг ўртасида суҳбатлашгани, уларнинг ҳолидан хабар олганлиги, муаммоларини ўрганганлиги халқимизнинг кучига куч, бир ғайратига ўн ғайрат қўшди», — деди у сўзининг охирида.

Биринчи қарашдан бу баландпарвоз гапларга ўхшаб туюлади. Лекин аслини олганда — ҳаёт ҳақиқати.

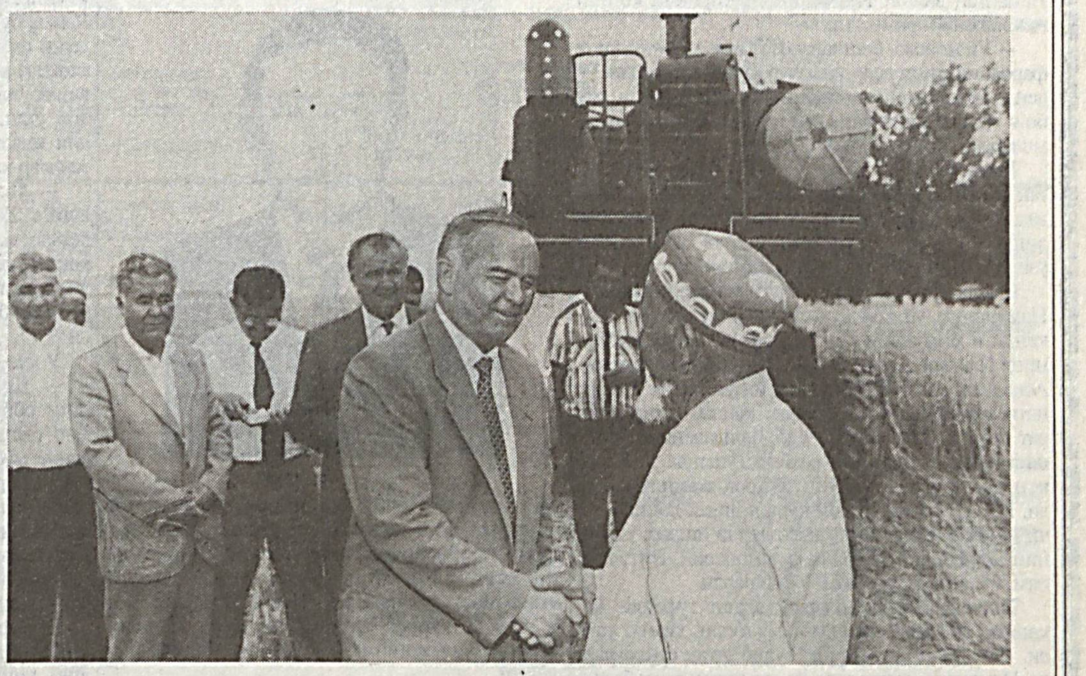

СУРАТДА: Президент Ислом Каримов қашқадарёлик ғаллакорлар ҳузурида.

Ф. ҚУРБОНБОЕВ олган сурат.

Қишлоқ мухбирининг сўзларида рамзий маъно бор. Қашқадарёни нафақат юртимиз раҳбари, балки ҳаммамиз учун ҳам алоҳида эътибордаги ҳудуд деб аташга тўла ҳаққимиз бор. Гап фақат Ислом Каримов қачонлардир бу вилоятни биринчи раҳбар сифатида бошқарганлиги ва унинг юксалишига катта шахсий ҳисса қўшганлигида, шу ерда қадр-қиммат топганлигида ва давлатни бошқариш шохсупасига шу ердан кўтарилганлигидагина эмас. Мабодо Ўзбекистон харитасига бир назар ташласангиз, Қашқадарёнинг бутун салобатини ўз кўзингиз билан кўрасиз. Бир томони Ҳисор тоғларининг оқ қорли чўққиларидан бошланган вилоятнинг иккинчи учи туркман саҳроларига бориб тақалади. Бу улкан заминнинг ости ҳам кон, усти ҳам. Ўз ҳудуди жиҳатидан унча-мунча Европа давлатларини ортда қолдирадиган вилоят бу йил республикамиз ғалла мустақиллигини таъминлаш ишига ўзининг салмоқли ҳиссасини қўшоқчи, яъни 720 минг тонна ғалла етказиб бериш мажбуриятини олган. Воҳа пахтакорлари 420 минг тонна «оқ олтин» етиштиришга бел боғлаганлар. Вилоятда етиштириладиган бошқа қишлоқ хўжалик ва чорвачилик маҳсулотларининг ҳам салмоғи катта. Қашқадарёда улкан нефть заҳираси борлиги, Ўзбекистоннинг нефть маҳсулотларига бўлган талабини у бир кун келиб қондира олиши, бу замин бағридан отилиб чиқаётган «занговри олов» эса бутун Ўзбекистонни эмас, қўшни давлатларни ҳам иситаётганлиги ҳеч ким учун сир эмас.

Бундан етти ой муқаддам халқ депутатлари Қашқадарё вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида вилоятда иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда йўл қўйилаётган каттадан катта камчиликлар рўй-рост очиб ташланганлигини яхши эслаймиз. Давлатимиз раҳбарининг бу галги сафари орадан ўтган етти ой мобайнида вилоятда қандай ижобий ўзгаришлар юз берганини шахсан юриб кўриш, кўриб билиш, меҳнаткашлар ҳаётига, уларнинг муаммоларига чуқурроқ кириб бориш мақсадида амалга оширилди, деб ўйлашга тўла ҳаққимиз бор.

Бутун мамлакатимиз аҳли республикамиз Президентини Қашқадарё халқи, оддий меҳнаткашлар нақадар илиқ кутиб олганлигини телевизор орқали кўрди. Яккабоғда, Қамашида оддий деҳқонлар дав-латимиз раҳбарига бевосита пахтазор ва ғаллазорларда ўзларини ўйлантираётган ўй-фикрлар ҳақида рўй-рост айтдилар. «Энг аввало мамлакатимизда тинчлик-осойишталик бўлсин. Қолган ҳамма ишлар ўз изига тушиб кетади», — оқсоқоллар тили билан айтилган бу сўзларда ҳақиқатан ҳам пурҳикмат маъно бор.

Юртбошимизнинг кенг ғаллазорларда жавлон уриб юрган, Америка Қўшма Штатларида ишлаб чиқарилган «Кейс» комбайнини ҳавас билан томоша қилиши, нафақат томоша, балки унинг кабинасига кириб ўтириб, барча афзалликларини ўз кўзи билан кўриши, улардан мамнун бўлиши ҳам республика Президенти оддий ишчи, деҳқонларнинг меҳнат шароити ҳақида чин дилдан қайғураётганлигини исботлаб турибди.

Бу йил соҳибқирон Амир Темурнинг 660 йиллик тўйини тантанали равишда нишонлаймиз. Шубҳасиз, бу катта таваллуд муносабати билан юртимизга кўпдан кўп меҳмонлар ташриф буюришади. Давлатимиз раҳбари буюк Темур туғилган заминда қутлуғ сана олдидан қандай ишлар амалга оширилаётганлигини шахсан ўзи бориб кўрганлиги, назорат остига олганлиги, керак бўлса ҳамма ёрдамни беришга тайёрлиги ҳам унинг бу юбилейга нақадар катта аҳамият бераётганлигини кўрсатмоқда.

Президентимиз вилоят маркази, тобора гуллаб-яшнаётган Қарши шаҳрини, унинг спорт иншоотларини бориб кўрди. Марказий бозорга ташриф буюрди. Келажагимиз бўлган ёшлар билан чин дилдан суҳбатлашди. Биз, юртимиз раҳбари чеҳрасига разм солар эканмиз, орадан ўтган етти ой давомида бу ерда амалга оширилган ишлардан унинг кўнгли тўлганини пайқадик.

Қашқадарёнинг бугуни кўркам, эртаси, келажаги эса порлоқ. Энг муҳими — одамларнинг, оддий, қадоқ қўлли меҳнаткашларининг кайфияти яхши. Уларда эртанги кунга ишонч, катта умид бор. Биз республикамиз Президентининг бир кунлик, бироқ ниҳоятда сермазмун, таассуротларга бой сафаридан мана шу нарсаларни илғаб олдик.

МУҲАРРИР.

ДОНҒИ ЧИҚҚАННИ ЧАНГИ ЧИҚМОҚДА

ёки «Малик» ширкатлар уюшмаси раҳбарларининг лоқайдлиги хусусида

Сирдарё туманидаги «Малик» ширкатлар уюшмасининг номини аввалари бутун мамлакат билар эди. Энди эса унинг шуҳрати тобора сўниб, иқтисодий аҳволи ночорлашиб бормоқда. Бунинг туб сабабларини уюшма мутахассислари нуқул шароитнинг йўқлигига йўйишади, об-ҳаво ноқулайлиги билан изоҳлашмоқчи бўлишади. Деҳқончиликда йилдан-йилнинг оғир келаётганини айтишиб, ўзларини оқламоқчи бўладилар. Тўғри, ҳосилнинг тақдирини бир жиҳатдан шароит ҳам ҳал этади. Аммо, кейинги йилларда бу масалада нолиш инсофдан эмас. Ахир мамлакатимизда йилдан-йилга деҳқончилик ривож топиб, пахтачилик гуркираб яшнаётган, ғалладан мўл ҳосил олинаётган бир пайтда уларнинг ўринсиз баҳоналар билан ўзларини оқлашлари тўғри бўлармикан?

Бошқа жойларда иш юришаётган бир пайтда ўтган йили ширкатлар уюшмасида пахта тайёрлаш режаси аро йўлда қолиб кетди. У бор йўғи йиллик режанинг 80 фоизни ташкил этди, холос. Бунинг эвазига уюшма пахтакорлари 4 миллион сўмлик зарар кўрдилар. Бунинг тафсилотларини раҳбарлар оддийгина қилиб сув етишмаслиги, танқислиги билан изоҳлашмоқда. Суриштирганларга ҳатто бу борада юқоридан келганларнинг «акт» ҳам тузишганини рўкач қилишяпти. Агар ҳамма гап сув танқислигига бориб тақалаверадиган бўлса, бу йилги аҳволнинг ўтган йилдагисидан яхши бўлишига ким кафолат бера олади? Шундай экан, ҳеч қандай чора-тадбир кўрмай, олма пиш, оғзимга туш қабалида иш кўриш билан хўжалик раиси Амир Раҳмонов нимага эриша оларкин? Яна пахта тайёрлаш режасини аро йўлда қолдиришгами? Раис билан суҳбатлашганимизда, ғалла ва чорва бўйича яхши ишлар қилинаётганидан бизни воқиф этиб, гапни роса дўндирди. Бунинг устига янги ташкил этилган яна қанчалаб иш жойлари-ю, кичик ва қўшма корхоналарни ҳам бирма-бир санаб ўтди. Унинг айтишича, барча маиший масалалар бу ерда ҳал этилган эмиш. Аммо газлашган, тоза ичимлик суви билан таъминланган бу хўжаликда ўн ярим минг аҳоли яшаётганига қарамай, кўпчиликнинг бошқа жойлардаги бозорлар орқали рўзғорини бутлаётгани наҳотки ҳеч кимни ўйлантирмаса? Бу масалани раис келгусидаги иш режасига киритганлигини айтишдан тортинмади. Аммо бугун бўлмаган ишнинг ҳеч қандай асос ва таг заминсиз эртага амалга ошишига ишониш мумкинмикан? Қолаверса, хўжаликнинг иккита бўлимида юзага келган сув танқислиги боис ўтган йили бўлганидек, жорий йилда ҳам пахта тайёрлаш режасининг бажарилмаслик хавфи бор. Унинг олдини олиш учун эса ҳозир ҳеч қандай чора-тадбир кўрилмаяпти. Демак, бу ўтган йилни фақат пахтачиликнинг ўзидан катта зарар билан якунлаган хўжаликнинг бу йилги иқтисодий аҳволига яна ёмон таъсир этмасдан қолмайди. Бундан кимга қандай наф, ўзингиз хулоса чиқариб олаверинг. Нима бўлганда ҳам барибир оддий деҳқонга қийин. У ҳам бутун мавсум бўйи даладан бери келмай, тузукроқ даромад олишни истайди. Аммо, ишга шундай масъулиятсизлик билан ёндошув пайдо бўлган жойдан тузукроқ даромад олиб бўлармикин?

• Фельетон ўрнида

Ширкатлар уюшмаси раиси Амир Раҳмоновнинг асли касби агрономлик. 1978 йилдан бери шу ерда ишлаб келмоқда. Уюшмага 1994 йилнинг ноябрь ойидан буён бошчилик қилаяпти. Аммо бу орада бирон бир яхшироқ янгиликка қўл ургани йўқ. Унинг назарида маиший хизматга бўлган эътибор бу ерда аллақачонлар изга тушиб кетган. Бундай қатъий фикр одамда хотиржамлик кайфиятини уйғотмайдими? Ахир изланган янгиликка интилган одам ютадику! Наҳотки, бу оддий ҳақиқат раисга бегона бўлса?

Хўжалик бу йил 760 гектар майдонда ғалла етиштирмоқда. Урим-йиғимига учта комбайн жалб этилади. Яна «Дон-1200» русумли янги комбайнни юқори ташкилот — «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттаъмирлаш» давлат қўмитасининг тавсияси билан бу ерда синовдан ўтиши мўлжалланаяпти. Ширкатлар уюшмаси раиси Амир Раҳмоновнинг айтишича, бу йилги ғалла ўрим-йиғимига тайёргарликка бағишлаб Сирдарё тумани бўйича бўлиб ўтган техника кўригида «Малик» ширкатлар уюшмаси биринчи ўринни олган. Биз жамоанинг трактор паркида бўлганимимизда, мавсумга шайлаб қўйилган комбайнларнинг механизаторлари ҳалигача ремен йўқ дея гапни дийдиёдан бошлашди.

Аммо раиснинг совуқ қараши уларнинг кейинги ҳасратига ўрин қолдирмади.

Ширкатлар уюшмасидан қайтаётиб, «Боғдорчилик» бўлимида одамларга томорқа учун ажратилган майдонларда ўтлаб юрган мол-қўйларни кўриб ҳайрон қолдик. Улар бемалол ҳамма экин ва дов-дарахтларни пайҳон қилардилар. Унинг ёнидаги, йўл бўйидаги бедапояда ҳам шу аҳвол: моллар ўтлаб юрибди.

— Бедапоянинг нариги томонига борсангиз ҳам хўжаликнинг моллари ўтлаб юрганини кўрасиз, — деди бир йигит бизга писанда қилиб.

Биз унинг айтганини қилдик. Бедапоянинг у бошида бўш қўйиб юборилган отларни учратдик. Иккинчи бўлимнинг 58 гектарлик бу бедапоясида Ҳидоят Саодатқули бригадир экан. Унинг ҳам ҳасратидан чанг чиқди.

— Бригадамиздаги тўрт одам билан қорамолларни ҳайдаб улдалай олмаяпмиз, — деди у кенг майдонга ишора қилиб. Ҳақиқатдан ҳам бу ердан бедапоянинг нариги томонини илғаш мушкул эди. — Ўтлаб юрган отлар «совхоз»ники. Бўлимимиз агрономи Давлат Ғаффоров қараб тургин, ўтлаб юришсин деб қолдириб кетган.

Бу қанақаси бўлди: уюшма мутахассисининг ўзи экинлар пайҳонига қарши курашиш ўрнига, унинг пайҳон бўлишига йўл очиб берса? Афсуски, бу ҳол фақат шу бўлимда эмас, ширкатлар уюшмасининг катта йўл бўйига жойлашган ғаллазорларида ҳам кўзга ташланди. Ахир экин-тикин жамоа бойлиги, ризқ-насибаси эмасми? Уни етиштириш, деҳқонга қанчалик қимматга тушяпти. Қани бу ерда шу мулкни ҳурматлаш, эъзозлаш, оёқ-ости қилмаслик. Ваҳоланки, ҳозир бутун эл-юртнинг фикри-зикри шунда. Ҳаттоки, юртбошимизнинг экинларнинг пайҳон қилинишига йўл қўймаслик учун чора-тадбирлар кўриш юзасидан Фармони ҳам бор. Унга бутун хўжаликда амал қилинмаётганлиги, чора кўрилмаётганлиги бизни таажжубга солди. Аммо кейинги воқеалар бундан ҳам ошиб тушди.

Ширкатлар уюшмасининг «Боғдорчилик» бўлимида бундан бир неча йиллар аввал бир гектар майдонда ташкил этилган иссиқхонани кўриб ўтиш мақсадида тўхтадик. Бир қарашданоқ бу ернинг ташландиқ жойга айланиб қолганлиги сезилиб турарди. Узоқдан кўринган отахон бизга пешвоз чиқди. У уч йил шу иссиқхонага қоровулчилик қилиб, яқинда пенсияга чиққан экан. Сабабини 3-4 ойлаб иш ҳақи олмаётганлигига йўйди.

— Иссиқхонанинг қувурлари талон-тарож бўлиб кетаяпти, — деди Даминжон ота Исоқов кўзига ёш олгудек бўлиб. — У билан ҳеч кимнинг иши йўқ. Авваллари унинг ўрнидаги боғдан ширин-шакар мевалар олинган. Ҳозир эса иссиқхона хароба ҳолга келиб қолган. Бир кило темирнинг баҳоси тиллога тенглашадиган пайтда қувурларнинг талон-тарож қилиниб, ташиб кетилаётганига нима дейсиз? Яқинда иссиқхонадагилар 10 та қувурни кесиб, олиб кетишга шайлаб қўйган ўғрини қўлдан чиқариб юборишибди. Аммо бу иш билан на «совхоз директори» шуғулланди, на участка милицияси...

Ана мулкка муносабат. Катта маблағ ва меҳнат эвазига қурилган бу иссиқхона ўз эгасини топганида эди хўжаликка қанчадан-қанча даромад келтирган бўларди. Аммо ширкатлар уюшмаси раиси Амир Раҳмонов ҳозирча бунга ошиқмаяпти. Оқибатда иссиқхона қувурлари талон-тарож қилиниб, ўғирлаб кетилмоқда. Агар бу ҳол давом этаверса, билмадик эртага нима бўларкин?

Сирдарё тумани ҳокими Эркин Мавлоновни «Малик» ширкатлар уюшмасида бўлган гаплардан воқиф этганимизда, шундай катта туманнинг раҳбари ҳатто пинагини ҳам бузмади. Хўжаликда ва одамлар қўлида кўплаб қорамоллар борлигини айтиб, қайси бирини экинларни пайҳон қилишдан қайтарайлик, дея бизга писанда қилди. Талон-тарож қилинаётган қаровсиз иссиқхона ҳақида гап очганимизда, туман ҳокими парвойига ҳам олмади. Унинг учун бу одатдаги ҳолга айланиб қолганга ўхшарди. Биз эса ҳокимдан бошқача ёндошувини кутгандик. Туман ҳокими Эркин Мавлонов «Малик» ширкатлар уюшмасида Амир Раҳмоновга қадар бир неча йил раҳбарлик қилган эди. Уни бор гаплардан хабардор этаётиб ҳокимнинг ўзи чала қолдирган ишларига юраги ачирмикан деган фикрга борган эдик. Афсуски ундан сас-садо чиқмади. Гўё улар учун шундай бўлиши зарурдай эди. Бундай лоқайдлик билан қишлоқда иқтисодий ислоҳотларни тўла амалга ошириб бўлармикан?

Рустам АҲМАДАЛИЕВ,
«Адолат»нинг махсус мухбири.

СУРАТЛАРДА: иссиқхонанинг аянчли кўриниши; хўжаликнинг пайҳон бўлаётган экинзорлари.

Нурмамат АЛМУРОДОВ олган суратлар.

• Янгиликлар, воқеалар, хабарлар

«АЁЛ ҚАЛБИ» МУЛОҚОТИ

ТОШКЕНТ. Президентимизнинг «Ўзбекистон Республикасининг давлат ва ижтимоий қурилишида хотин-қизларнинг ролини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони чиққандан кейин республикамиз аёллари фаолиятида сезиларли жонланишлар юз бермоқда. Республика ва шаҳар хотин-қизлари қўмиталарининг бевосита кўмаги билан аёлларнинг жамиятлари, ижтимоий бирлашмалари тузилиб, фойдали иш билан шуғулланишга етарли шароит яратиб берилмоқда. Ҳозирги кунда республикамизда фаолият кўрсатаётган «Олима» жамияти, «Хотин-қизлар ресурс маркази» «Аёл қалби» давраси шулар жумласидандир.

Юнусобод туманидаги 122-мактабда Тошкент шаҳар хотин-қизлар ижтимоий бирлашмасининг «Хотин-қизлар ресурс маркази», Юнусобод туман ва «Дўстлик» маҳалласи хотин-қизлар қўмитаси ҳамда кенгашлари биргаликда «Аёл қалби» даврасининг «Дилдаги гаплар» дея номланган биринчи мулоқотларини ўтказдилар. Мулоқотга йиғилган аёллар турли миллатга мансуб бўлсалар-да орзу-ўйлари, ниятлари битта: оила мустаҳкамлиги, фарзандлар соғломлиги йўлида республикамизда олиб борилаётган ишлар ҳақида дилдан ўртоқлашдилар.

Ирода ОЛИМЖОНОВА,
Тошкент шаҳридаги 123-мактаб ўқувчиси.

МУНОСИБ СОВҒА

БУХОРО. «Зардўз» ҳиссадорлик жамиятининг М. Обиддинова, З. Валиева, С. Олтиева, Ш. Гарипова сингари чеварлари Амир Темурнинг 660 йиллиги, Ф. Хўжаевнинг 100 йиллиги ва Абдурауф Фитратнинг 110 йиллиги муносабати билан ажойиб совға тайёрлашди.

Улар бу атоқли давлат ва маданият арбоблари суратларини зар ипакларда тикишди.

Ҳошим ҚОБИЛОВ,
жамоатчи мухбир.

ТОКЗОРЛАР ХУСУСИЙ БЎЛДИ

НАВОИЙ. Республика кўчмас мулк биржаси Навоий вилоят бўлими томонидан Нурота туманида ўтказилган «Ким ошди» савдосига фақат токзорлар қўйилди. 30 гектар майдондаги токзорлар 1 миллион 600 минг сўмга сотилди. Мулкдорлар узум ва майиз етиштиришни олдинги йиллардан бир неча бор ошириш мақсадида зарур чораларни кўришаяпти.

Ислом ХУДОЙҚУЛОВ,
ЎзА мухбири.

РУЧКА ТАЙЁРЛАНЯПТИ

ҚИЗИЛТЕПА. Тумандаги Ф. Хўжаев номли мактаб устахонасида ўқув қуроли — ручка ясаш йўлга қўйилди. Дурадгорлик тўгараги раҳбари У. Раҳматов ўқувчилар ҳамкорлигида тут ёғочидан ручка, маҳаллий шароитдаги хом ашёлардан фойдаланган ҳолда ёзув пастаси тайёрлашаяпти. Сиёҳи тугаган стерженлар ташлаб юборилмасдан, паста тўлдирилиб ручкаларга солинмоқда. Ёш дурадгорлар ўзларининг арзон ва ихчам ўқув қуролларини ишлаб чиқаришни кўпайтириб қўшни мактаблардаги тенгдошларига ҳам юбориш ниятида.

Гулнора САМИЕВА,
ўз мухбиримиз.

• Партия етакчилари ҳақида ҳикоялар

АЗОБ КЎРМАЙ — РОҲАТ ЙЎҚ

Ўзбекистон «Адолат» СДП Наманган вилоят Кенгаши биринчи котиби Асқаржон Икромов портретига чизгилар

Ҳар бир шаҳарнинг қиёфаси ундаги уй-жойлар, бинолар билан белгиланиши шубҳасиздир. Бу гал мен Наманган шаҳрининг жамолини очишдек қутлуғ ишнинг бошида турган кишилардан бири билан суҳбат қилиш учун бу ерга келдим. У «Намангануйқурилиш» ҳиссадорлик жамиятининг раиси, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг депутати, «Адолат» социал-демократик партияси Наманган вилоят Кенгашининг биринчи котиби Асқаржон Икромовдир.

— Уй-жойсиз, бошпанасиз инсон турмушининг фаровонлигини асло тасаввур қилиб бўлмайди, — дейди Асқаржон ака суҳбатимиз давомида, — шу боис ҳам уй-жой муаммоси ҳозир энг ўткир муаммолардан бирига айланиб қолган.

Ҳамсуҳбатимиз ҳозир 57 ёшда. Айни ишлайдиган пайти. У катта ҳаёт йўлини босиб ўтди. Москвада институтни тугаллагач, кўп йиллар сув қурилиши иншоотларида ишлади. Сўнг уйсозликни ўзи учун бир умрлик касб қилиб танлаб олди.

Саксонинчи ва тўқсонинчи йилларнинг бошида Наманганда уй-жой қурилиши роса авжига чиққанлиги ҳамманинг ёдида. Мана шу катта ишларнинг барчаси Асқаржон ака номи билан боғлиқ. Асқаржон ака Икромов бошлиқ уйсозлик комбинати қурувчилари йил сайин кўплаб минг квадрат метр уй-жойларни қуриб, фойдаланишга топширардилар. Уйсозлар раҳбари ўшанда ҳам сон кетидан қувмасди, сифатга кўпроқ аҳамият берарди. Кўп ҳолларда уй-жой қурилишини лойиҳаловчи мутахассислар билан шахсан ўзи ишлар, уйларнинг қулай, ҳар томонлама замонавий, ёруғ, шинам бўлиши устида жон куйдирарди.

Тинимсиз, фидойиларча меҳнат туфайли Асқаржон ака халқ орасида қадр топди, ҳурмат топди. 1994 йилнинг охирида бўлиб ўтган сайловларда Наманган халқи уни ўз номидан республика парламентига депутат қилиб сайлади. Кўп ўтмай эса вилоятда «Адолат» социал-демократик партиясига асос солингач, янги партия аъзолари уни ўзларига сардор қилиб сайладилар.

... Унинг иш куни эрталаб соат саккизда бошланади. У ўтирган диспетчер хонасига қурилиш ҳиссадорлик жамиятининг кўпдан-кўп тармоқлари раҳбар ва мутахассислари бирма-бир кириб келадилар. Кечаги ишлар ҳақида ахборот берадилар. Ушбу кун режалари ҳақида айтадилар. Кераkли ҳужжатларга имзо чектириб оладилар. Хуллас, оддий, замонавий раҳбарнинг оддий, замонавий иш куни...

Ҳозир ўзига хос қийинчиликлар бор. Бу тушунарли. Чунки биз янги уй, демакки янги жамият қуряпмиз. Янги уйнинг эса ўзига яраша камчилиги, ташвиши кўп бўлади. Қурилишда ишни муваффақиятли юритиш учун аввалги, чок-чокидан сўкилиб кетган иқтисодий алоқаларни янгича асосда тиклаш зарур. Бошлиқ бу нарсаларнинг ҳисобини кечаю-кундуз қилиб боради, хилма-хил режалар тузади, куни бўйи қурилиш объектларини қадамба-қадам кезиб чиқади...

Ҳар кун эрталаб унинг ҳузурига «Адолат» партиясининг Намангандаги энг катта жонкуяри, вилоят партия Кенгашининг иккинчи котиби Ҳакимжон Ҳалилов кириб келади. Асқаржон аканинг бахтига Ҳакимжон оёқ-қўлли, эпчил, ишнинг кўзини биладиган йигит. У партиянинг бошқа ишдан озод этилган котиби. Ҳакимжон вилоят партия раҳбарига жойлардаги партия ташкилотла- [illegible]

[illegible]

... майди. Бир ишни бажараман дедими — бажаради.

Одамийлик эса унинг қон-қонига сингиб кетган. Шу ерда, қурилишда кўпдан бери жон куйдириб ишлаётган бошқа миллатга мансуб бир йигитни синаб юрар эди. Унинг ёши аллақачон ўттиздан ошиб кетган бўлса ҳам негадир уйланмасди...

— Нима бўлди, ука? — сўради кунлардан бирида Асқаржон ака ундан, — уйланмайсанми [illegible]

[illegible]

... жононни сев.

«Бу умрда нени севсанг, шу билан қолгай отинг...» Асқаржон аканинг номи фақат яхши ишларда қолишига шубҳа йўқ. Бу қутлуғ иш унинг номини кўкларга кўтаради, улуғлайди, обрўсига обрў қўшади, ҳурматига—ҳурмат. Чунки унинг иши — муътабар, қутлуғ иш.

Қодиржон СОБИРОВ,
«Адолат»нинг махсус мухбири.

• Битирувчилар оқшоми

УЧИНЧИ ҚАЛДИРҒОЧЛАР

Алишер Навоий номидаги нафис санъат лицейи — истиқлолимизнинг тенгдоши. У ҳам 1991 йилнинг 1 сентябридан фаолият кўрсата бошлаган. Санъат йўналиши бўйича ихтисослашган бу билим юрти замон талабига ҳамоҳанг ўз фаолиятига ўзгартишлар киритиб бормоқда. Ҳозир бу ерда республикамизнинг турли ҳудудларидан келган 250 нафар ўғил-қиз санъат билан бирга инглиз тили ва информатика, ўзбек тили, иқтисод, тарих ва ҳуқуқшуносликдан таҳсил олмоқда. Янги 1996 — 1997 ўқув йилидан бу ерда журналистика йўналишига ҳам асос солиш кўзда тутилмоқда.

Куни-кеча лицей қалдирғочларининг учинчи битирув кечаси бўлиб ўтди. 58 нафар йигит-қиз лицейни муваффақиятли тамомлаганликлари ҳақидаги ҳужжатни қўлга киритдилар. Улардан беш нафарига ўқишни аъло баҳолар билан туғаллаганликлари ҳақидаги итмиёзли шаҳодатномалар топширилди. Битирув ҳужжатларини уларга республика Халқ таълими вазирининг ўринбосари Муртазо Султонов топширди. Битирув кечаси тантаналарида лицей директори Сўлмас Султонов, қатор ўқитувчилар, шунингдек АҚШнинг Тошкентдаги «Тинчлик» корпуси орқали лицейга келиб, инглиз тилидан сабоқ бераётган Мигел хоним Филиппис Стронг, ҳуқуқшунос олим Улаш Умаров, доцент Файзуллаҳожи Набиев ва бошқалар табрикладилар.

— Вазирлик ходимлари иқтидорли, истеъдоди ярқ этган ўқувчи йигит-қизларни бутун республикамиз бўйлаб излаб, қидириб топмоқдалар ва ушбу лицейга жалб қилмоқдалар, — дейди биз билан суҳбатда Халқ таълими вазирлиги интернатлар ва янги турдаги ўқув муассасалари бўлимининг бошлиғи Зиёвуддин Жалолиддинов. — 1994 йили битирувчиларимизнинг 92 фоизи республикамиздаги энг нуфузли олий ўқув юртларига қабул қилинган бўлсалар, аввалги йили 96 фоизи қабул қилинди. Бу йил «ҳосил» 100 фоиз бўлиши кутилмоқда...

Омад сизга ёр бўлсин, учинчи қалдирғочлар!

Зафар ОМОНТУРСУНОВ,
«Адолат» мухбири.

Янгиқўрғон туманидаги «Кўкёр» жамоа хўжалиги табиий шароитда боғдорчиликка мос ерларга жойлашган. Шу боисдан ҳам кейинги пайтда бу ерда мўл мева ҳосили етиштиришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Қолаверса, етиштирилган ҳосилни қайта ишлаб, истеъмолчиларга етказиб бериш чоралари ҳам кўрилмоқда.Ана шу мақсадда ишлаб турган олма шарбати тайёрловчи цехда бир йилда 3000 тонна сифатли маҳсулот тайёрланаяпти.

СУРАТДА: цех ишчиси Умида Нишонова.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

UZINFO ХАБАРЛАРИДАН

• АҚШ Президенти Билл Клинтон ва Канада Бош вазири Жан Кретьен БМТнинг тинчликни сақловчи кучлари Гаитида бўлиши ва унинг мандатини узайтириш масаласида музокаралар олиб боришди. Аммо томонлар ягона бир тўхтамга келиша олмади. Америка Қўшма Штатлари Кариб денгизи ҳавзасида ўз қуролли кучларини сақламаётган бўлса-да, аммо бу мамлакат 1995 йил март ойидан бери БМТнинг тинчликни сақловчи кучларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб турган эди. Айни ана шу кучлар Президент Жан Бертран Аристидани ҳокимиятга қайтаришган эди.

• Олмонияда ўтказилган сўровлар кўрсатадики, ушбу мамлакатда яшаётган умумий аҳолининг 8,5 фоизи немис бўлмаган миллатларга мансуб экан. Уларнинг умумий сони 7 миллиондан ошади. Шундан 2 миллиони туркияликлардир. Ундан сўнг Югославия, Италия, Грециядан келганлар сони кўп миқдорни ташкил этади.

• Австриянинг собиқ Президенти Курт Вальдхайм таржимаи ҳолида илк бор фашистлар билан алоқа қилганлигини яшириб хатога йўл қўйганлигини эътироф этди. Бироқ у бундан афсусда эмас. Вальдхайм 1972 йилдан 1982 йилга қадар Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош котиби лавозимида ишлаган. У журналистларга берган баёнотида Америка Қўшма Штатлари ҳукумати ва Европа Конгресси уни асоссиз равишда айблаётган эмиш.

• «Ироқ ҳанузгача катта миқдордаги қурол-яроғ ва бошқа ҳарбий аслаҳаларни махфий сақламоқда. Бу ҳақдаги ҳужжатлар назорат доиралардан яширилганлир». БМТнинг Ироқда бўлган дипломатлари шундай хулосага келдилар.

• Камбоджанинг 73 ёшли қироли Нородон Сианукнинг мияси хитойлик врачлар томонидан текшириб кўрилганда у рак хасталигидан холос бўлганлигини аниқлашди. Ҳукмдор тез орада Камбоджага қайтишни мўлжаллаётганини билдирди. Сианукни миясида ўсма касаллиги борлиги 1993 йилда аниқланган эди. Уни кимётерапия ва нур билан даволашди. Бу касаллик ҳақида жамоатчиликка билдирилмаган эди. Кўпчилик камбоджаликларнинг фикрига қараганда, Сианук мамлакатни бирлаштириши мумкин бўлган ягона йўлбошчидир.

• Либерия армиясидаги Краҳн қабиласига мансуб хизматчилар ҳарбий сафларни ташлаб кета бошладилар. Улар бунга мамлакатда фуқаролар уруши 6 йилдан буён тўхтамаётганини сабаб қилиб кўрсатмоқдалар.

• Америка Қўшма Штатлари, Буюк Британия, Германия ва Норвегия элчилари Ҳиндистоннинг шимолий вилоятларига келишди. Олинган хабарларга кўра, айирмачи жангарилар ғарблик тўрт нафар гаровга олинган одамларни йўқ қилишган. Ўтган йили июль ойида Кашмир тоғларида сайр қилиб юрган олти нафар сайёҳ Ал-Фаран гуруҳи томонидан қўлга олинган эди. Америкалик бир сайёҳ қочиб қутулишга муваффақ бўлган бўлса, норвегиялик сайёҳ эса жангарилар томонидан отиб ўлдирилган эди.

• Бразилиянинг Као Паул туманида харидорлар савдо-сотиқ қилаётган пайтда замонавий дўконлардан бири портлаб кетди. Натижада 44 одам ҳалок бўлди, 100 дан ортиқ киши яраланди.

• Москва мэри Юрий Лужков шаҳар метроси ертўлаларидан бирида содир бўлган ва тўрт кишини қурбон қилган портлаш сабабини террористларнинг бўлажак президент сайловлари олдидан барқарорликни издан чиқариш учун амалга оширган уриниши, деб изоҳлади.

• Ватанни севмак иймондандир!

МАРДЛАР ҚЎРИҚЛАЙДИ ВАТАННИ

Ҳарбий хизматга келгунимга қадар армия ҳақидаги фикрим бутунлай бошқача эди. Республика Ички ишлар вазирлигига қарашли ички қўшинлар сафида хизмат қилар эканман, бу ердаги тартиб-интизом, ўзаро ҳурмат, ҳамжиҳатликни кўриб, бениҳоя тўлқинландим. Зобит С. Тагрибердиев бошчилик қилаётган бўлинмада турли миллат фарзандлари ака-укадай иноқ хизмат қилишмоқда.

Ҳарбий машқларни бажаришимизда сардоримиз Н. Хушматовнинг алоҳида талабчанлиги, меҳрибонлигини, ҳар бир аскарни ўз укасидек яхши кўриши, самимий муомалада бўлишидан завқланиб, муддатли хизматимиз тугагач, бўлинмамизни тарк этишимизни ўйласак ғалати ҳолатга тушамиз. Биз ҳарбий хизматни ўтаётган бўлинма Ватанимиз мустақиллиги билан деярли тенгдош. Шундай бўлса-да, республикамиздаги бошқа ҳарбий бўлинмалардан унинг ҳеч қандай кам жойи йўқ. Ҳарбий интизом, аъло даражадаги жанговар тайёргарлигимиз учун яқинда мамлакатимиз Президенти номидан Жанговар Байроқ билан тақдирландик. Улуғ соҳибқирон Амир Темур бобомизга атаб муҳташам ҳайкал ўрнатдик.

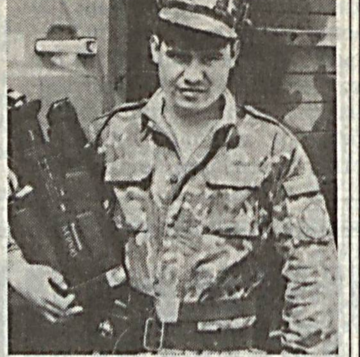

Бўлинмамизда ҳарбий машқлардан ташқари маданий-оқартув ишларига ҳам алоҳида эътибор берилади. Зобитлар Ж. Носиров, Т. Файзиевлар раҳбарлигида турли тадбирлар, кечалар ўтказилди. Наврўз байрами, Ғалаба куни ката тантанага айланиб кетади. Утказиладиган ҳар бир тадбир, мусобақаларни бўлинмамизнинг «Панасоник» видеокамерасида тасвирга тушириб, биздан кейин хизмат қилувчи укаларимизга эсдаликка қолдирамиз.

Муддатли ҳарбий хизматдан бўйин товлаб, бирор фойдали иш билан шуғулланмай юрган тенгдошларимнинг энг ажойиб дамлари шамолда соврулиб ўтаётганига ачинаман. Баъзилар чақириқ пайтларида жон ҳовучлаб, ҳарбий хизматдан қочиб юрмасдан аскарликка келсалар ҳар томонлама чиниқадилар, эл-юрт олдида юзлари ёруғ бўлади.

Лазизбек ХУДОЙБЕРДИЕВ,
оддий аскар.

ЭР ЙИГИТНИНГ УЯЛГАНИ...

Республикамизнинг умумий мажбурий ҳарбий хизмат ҳақидаги қонунлари, бу қонунларнинг бажарилишини назорат қилиш бўйича Республика ва шаҳар прокуратураси ходимларининг олиб бораётган ишлари диққатга сазовардир. Бу борада Тошкент шаҳар, Акмал Икромов туман прокуратураси ходимлари қандай ишларни олиб боришмоқда? Қуйида шу ҳақда ҳикоя қилинади.

Ҳарбий хизматга чақирилганини эшитиб Дилшод аввалига хурсанд бўлди. Уйнаб-кулиб туман ва вилоят мудофаа бўлимининг тиббий кўригидан ўтди. Муддатли ҳарбий хизматга яроқли деб топилди. Қўлига ҳарбий билет ва йўл кира учун пулни олиб, айтилган соатда кузатув пунктига етиб келиш топшириғини олди. Лекин у тайин қилинган куни белгиланган жойга келмади. Орадан икки кун ўтач, мудофаа ишлари бўйича бўлимга бориб дарвоза олдида икки нотаниш одам билан гаплашиб қолди. Бўлажак аскарнинг хомушлигидан фойдаланиб, улар Дилшодни Тошкентда хизмат қилишга олиб қолишга ишонтирдилар. Унинг қўлидан ҳарбий билетини олиб, эртаси куни худди шу ерда учрашишга ва «хизмат ҳақи»ни келишиб олишга қўл ташлашди. Лекин Дилшод бу ҳожатбарор акаларини бир эмас, бир неча кун кутиб ҳам топа олмади. Юрагига ғулғула тушиб, қариндошлариникида яшириниб, яшаб юрди. Охири ҳарбийлар уни қидириб уйига келишди. Буни эшитган Дилшод уларнинг олдига бош эгиб бориб, бўлган воқеани оқизмай томизмай айтиб берди. Аммо кўза синиб бўлган эди. 1974 йилда туғилган иродаси бўш, ҳардамхаёл йигит Дилшод Муҳамедов қалбаки ҳужжат тўғрилаб, ҳақиқий ҳарбий хизматдан қасддан бўйин товлангани учун Акмал Икромов туман суди томонидан Узбекистон Республикаси Жиноят Мажмуининг 225-моддаси 2-қисм «б» банди билан айбдор деб топилиб, уч йил аҳлоқ тузатиш ишларига ҳукм қилинди. Энди у топган иш ҳақининг 20 фоизи давлат ҳисобига ўтказиб берилади.

Шунингдек, қалбаки ҳужжат билан йигитлик бурчини ўташдан бўйин товлаб, ялло қилиб юрган Чилонзор туманидаги «2-Гулистон» мавзесининг 57-уй, 13-14 хонадонида яшовчи, 1973 йилда туғилган Умиджон Мўминқулов ҳам ўз қилмишига яраша жазо олди. У Ўзбекистон Республикаси Жиноят Мажмуининг 225-моддаси 2-қисми «б» банди ва 228-моддасининг 3-қисми билан айбли деб топилиб, уч йилга мажбурий равишда аҳлоқ тузатишга жўнатилди.

Минг шукурлар бўлсинким, ҳозир мустақил Ватанимизни қўриқлаш, унинг ҳимоясига шай туриш ўзида шу бурчни туйган ҳар бир йигит учун катта шараф ва масъулиятдир. Бу бурчни тўғри англаб, ўз ихтиёри билан, сидқидилдан ҳарбий хизматга отланган ва хизматни аъло даражада ўтаб, раҳматномалар олаётган ўпорак йигитларимиз минглаб топилади. Чунки ўрта мактабни битириб, ўз вақтида хизматни ўтаб келган йигитнинг эл-юрт олдида ҳам, ёр-биродарлари олдида ҳам доимо юзи ёруғ бўлади. Бирор ишни бошламоқчи бўлса ёки ўқиб, касб-ҳунар эгалламоқчи бўлсалар улар учун ҳамма эшиклар очиқ. Кейинги пайтларда элимизнинг унутилаёзган одати ҳарбийда хизмат қилмаган йигитга бермаслик яна аста-секин ўрнига қайтмоқда. Шундай экан, ўз вақтида, тенгқурларинг билан, ўз юртингда уйнаб-кулиб хизмат қилишга, машқларда чиниқиб, ҳам маънан ҳам жисмонан етилишга нима етсин. Лекин шоли курмаксиз бўлмаганидек, эли, юрти бағрида туриб шу тоза ҳаво, мусаффо осмон, обод юртни қўриқлашдан, унинг учун ҳар қандай жасоратга шай туришдан ўзини четга олишни айрим йигитларимиз ўзларига эп кўрмоқдалар. Қани бу ерда юртга садоқат, Ватанга фидойилик? Ахир ҳарбий хизматни ўташ ҳар бир эр йигит учун улкан саодатку?

Яна бир гап: эндиликда қонунларимизнинг инсонпарварлиги, ҳар бир инсоннинг тақдирига, ҳаётига бефарқ бўлинмаслиги муддатли, ҳарбий муқобил хизматда ҳам кўриниб турибди. Унда армияга чақирилувчининг оилавий шароити ва соғлиги ҳисобга олиниб, маълум жойда ҳарбий хизматнинг муқобил равишда бажарилишига имконият яратиб берилади.

Буни қарангки, бўйни шунга ҳам ёр бермайдиган, қонунларни менсимай, «менга нима» қабилида бепарво юрадиган ёшлар ҳам учраб турибди. А. Икромов туманининг «25-Чилонзор» мавзесидаги 35-уй, 22-хонадонда яшовчи 1974 йилда туғилган. У. Ҳакимжонов ва Оқтай Мехтиев Акмал Икромов туман мудофаа бўлими чақирув комиссиясининг қарори билан муқобил хизматни ўташ учун юборилган эди. Лекин бу икки бoқибеғамнинг бўйнилари ишга ёр бермади. Натижада У. Ҳакимжонов уч ой, О. Мехтиев олти ой қамоқ жазосини ўташга ҳукм қилинди.

Юқоридаги ачинарли ҳолларни кўриб, шу йигитларнинг ота-оналари, опалари, қуни-қўшни, маҳалладошларидан ҳам хафа бўласиз. Агар улар «нега бу йигитлар вақтида армия хизматига бормай, кўча чангитиб юрибди» дея озгина жон куйдирганларида эди, гулдек йигитларнинг таржимаи ҳолларига «ҳарбий хизматдан бўйин товлаганлиги учун судланган» деган қора тамға тушмас, эл-юрт олдида юзлари қизармас эди. Шу ўринда ота-оналарга қарата: болангиз ҳарбий хизматга чақирилмаган ё қочиб юрган бўлса сизлар ҳеч тортинмай, «менинг боламни ҳарбий хизматга нега олмаяпсизлар»,—дея туман мудофаа бўлимига келиб, болаларингизни хизматга юборинг. Шунда на ишламай, на ўқимай, на ҳарбий хизматга бормай, сизни куйдириб юрган жигаргўшангизни билиб-билмай қингир йўлга кириб қолишидан сақлаган, ўз вақтида тўғри йўл кўрсатиб оилага ҳам, Ватанга ҳам муносиб фарзанд қилиб тарбиялаган бўласиз.

Эр йигитнинг уялгани — ўлгани. Эр йигитнинг боши ҳеч қачон эгилмасин, дегим келади...

Мирза ҲАМДАМОВ,
Тошкент шаҳар А. Икромов тумани прокурори, адлия маслаҳатчиси.

01. 01. 1996 ЙИЛ ҲОЛАТИГА КЎРА «ЖИЗЗАХУЛГУРЖИБИРЖАСАВДО» АКЦИОНЕРЛИК КОМПАНИЯСИНИНГ БАЛАНСИ

	Актив (минг сўм)		Пассив (минг сўм)
1. Асосий воситалар ва бошқа оборотдан ташқари активлар.		**1. Ўз маблағлари манбалари**	
— асосий воситаларнинг бошланғич қиймати	17027	— устав фонди	18563
— эскириш	5095	— ўтган йиллар тақсимланмаган фойда	7581
— қолдиқ қиймати	11932	— фойда	
— тугалланмаган капитал қўйилмалар	4844	—ҳисобот йилида	8498
— молиявий қўйилмалар	80	—ишлатилган	3229
— таъсисчилар билан ҳисоб-китоблар	13	—ҳисобот йилида тақсимланган фойда	5269
1-бўлимнинг жами	16869	1-бўлимнинг жами	26144
2. Заҳиралар ва ҳаражатлар.		**2. Узоқ муддатли пассивлар.**	
— ишлаб чиқариш заҳиралари	793	— узоқ муддатли банк кредитлари	39
— кам баҳоли ва тез эскирувчи буюмлар	556		
—эскириши	200		
— қолдиқ қиймати	356		
— тайёр маҳсулот	687		
— товарлар сотиб олиш баҳосида	40069		
— қолдиқ товарларга тўғри келадиган ҳаражатлар	6930		
— олинган товарлар бўйича қўшимча қиймат	370		
2-бўлимнинг жами	49205	2-бўлимнинг жами	39
3. Пул маблағлари, ҳисоб-китоблар ва бошқа активлар		**3. Ҳисоб-китоблар ва бошқа пассивлар**	
— олинган вексéллар	748	— қисқа муддатли банк кредитлари	359
— бюджет билан	251	— кредиторлар билан ҳисоб-китоблар	
— бошқа дебиторлар	152	товарлар ишлар ва хизматлар учун	22112
— ҳисоб-китоб счёти	1069	меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича	458
— валюта счёти	389	— суғурта бўйича	111
— бошқа пул маблағлари	415	— шўъба корхоналари билан	53
		— бюджетдан ташқари тўловлар	610
		— бюджет билан	634
		— бошқа кредиторлар	38
		— харидорлар ва буюртмачилардан олинган авансляр	18540
3-бўлимнинг жами	3024	3-бўлимнинг жами	42915
БАЛАНС	**69098**	**БАЛАНС**	**69098**

1995 йилда 8498 минг сўм фойда олинди, шундан 3229 минг сўм ишлатилди, қолдиқ фойда суммаси 5269 минг сўмни ташкил этди.

• Соғлом авлод учун

ЁШ БЎЛСА ҲАМ КЎПГА БОШ

Ўзбекистон ногиронларнинг меҳнат қобилиятини аниқлаш ва тиклаш илмий-текшириш институти бош директори, тиббиёт фанлари номзоди Жамолиддин Нажмиддинов фаолиятига бир назар

Ҳар гал у билан суҳбатлашганимда «борди-ю шифокор бўлмаганида қандай касбни эгалларди?» — деган савол хаёлимдан кечади. Ва уни шифокорликдан бошқа вазифада ҳеч бир тасаввур қилолмайман. Ғапни шартта-шартта кесиб (айни пайтда ўлчаб) гапиради, фикрлари аниқ ва лўнда, нигоҳида уйчанлик билан қувноқлик уйғунлашиб кетган, юрганда оёғи ерга тегаяптими, йўқми деб ажабланасиз, гўё учиб бораётганга ўхшайди.

Унинг ана шундай чаққон ва эпчиллиги ўрта мактабда, Андижон давлат тиббиёт институтида, Москвадаги Н. Приоров номли марказий травматология ва ортопедия илмий-текшириш институти аспирантурасида ўқиб юрган йилларида яна ҳам такомиллашиб, энг яхши фазилатларидан бирига айланди. Тез орада»Жароҳатланиш натижасида ногирон бўлган беморларнинг тиббий реабилитацияси» мавзуида номзодлик ишини ёқлади.

У бошчилик қилиб келаётган институт нафақат республикада, балки бутун Марказий Осиёда ногиронлик муаммоси билан шуғулланаётган ягона марказдир. Ўзбекистонда Ҳамдўстлик мамлакатлари орасида биринчилардан бўлиб ногиронларни ижтимоий ҳимоя қилиш ҳақида қонун қабул қилинди. Шунга қарамасдан ўз ечимини топмаётган муаммолар ҳам йўқ эмас. Чунончи, ногиронликни аниқлашнинг янги мезонлари 1956 йилдан бери қўлланиб келинаётган қоидаларидан деярли фарқ қилмайди. Яқинда республика ижтимоий таъминот вазирлиги бир гуруҳ мутахассисларни АҚШда малака оширишларига шарт-шароит яратиб берди. Улар орасида Ж. Нажмиддинов ҳам бор эди. Натижада тиббий меҳнат экспертиза хизматининг янги концепцияси ишлаб чиқилди. У ногиронлик муаммоларини бутун дунё стандартларига мос равишда ҳал қилишдан иборат. Унда ногиронларни тараққий этган мамлакатлардаги каби икки тоифага ажратилиши кўрсатилган. Янги концепциянинг ҳаётга изчил ва тўла тадбиқ этилишини эса ЎзНМҚАТИсиз тасаввур этиб бўлмайди. Бизнингча, институт ногиронлик муаммоларининг илмий-амалий ҳал этилишида бош илмий маскан бўлиб қолмоғи даркор.

— Ногиронларни меҳнатга қайта тайёрлаш, касбга ўргатиш ва саломатлигини тиклашни давлатимиз ўз кафолатига олган,— дейди биз билан суҳбатда Ж.Нажмиддинов. — Ногиронлик муаммолари бўйича тадқиқотларнинг дастурини ишлаб чиқиш, шаҳар ва қишлоқ хўжалигининг турли соҳаларида ногиронлик сабабларини ўрганишга алоҳида эътибор бериш, компьютерлаштирилган маълумотлар банкини ташкил этиш, Вазирлар Маҳкамаси қошида ногиронлик муаммоси бўйича шуғулланувчи мувофиқлаштирувчи кенгаш , Меҳнат вазирлигида эса бўлим очиш мақсадга мувофиқдир. Шунингдек, ногиронлар учун ўқув муассасаларида (мактаб, коллеж ва институтларда) алоҳида гуруҳ ёки факультетлар ташкил этиш, ногиронлар учун мослаштирилган бинолар, уй-жойлар қуриш, уларнинг меҳнат хавфсизлиги ва саломатлигини таъминлаш масаласини ижобий ҳал этиш ҳам бугуннинг кечиктириб бўлмайдиган вазифасидир.

Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА.

•1996 йил — Амир Темур йили

ТАРИХ — ИЖТИМОИЙ САБОҚ

Ёки ҳаёт муаллими ва тарбиячиси ўтмиш-ҳаёт сабоғидир. Тарихга нисбатан изчил тадқиқот, мунтазам фаолият ва чуқур билим зарур

Тарихни тўхтатиб бўлмайди: авлодлар тарих китобида ёзилганларни тўлдириб борадилар. Тарихдаги соxтакорликлар ўша давр ва унинг тарихида қолади, холис тарих ўзлигини намоён қилиб бизни ўтмишдан тўғри сабоқ чиқаришга мажбурлайди.

Тарих муаллим, сабоқ тарзида ўтмишдаги хатоларни кўз ўнгимизда гавдалантириб туради. Тарих сабоқ бўлиб инсоният жамияти ривожланишини маълум манбалар, ҳужжатлар асосида умумлаштириб боради.

Тарих — бугунни кечмиш одамлари билан ҳамдаму ҳамнафас қиладиган, уларни гоҳ суйиб, гоҳ куйиб эслатадиган, ҳисларимизни озиқлантирадиган улуғ муаллим ва тарбиячидир!

Инсоният тарихи турли даврларда турли дунёқарашдаги давлат арбобларини кўрганки, уларнинг баъзилари жамият ва одамлар ҳаётини кутилмаган ҳодисаларга буриб юборган, тарихнинг бир маромдаги йўналишини бутунлай ўзгартириб, кейинги авлод тақдири, ҳаётининг мазмун-моҳиятини мутлақо бошқача изга солиб юборган. Амир Темур ҳазратларининг ҳукмдорлик сиёсати бунинг ёрқин мисолидир.

Соҳибқирон тарихнинг жамият ва давлат, ҳаётдаги ўрнини чуқур англаганлар. Манбаларда айтилишича, Соҳибқирон ёшлик йилларидан тарих илмига чин дилдан ихлос қўйган, кейинчалик эса салтанат ишларида, ҳарбий юришларда қанчалар банд бўлишига қарамай, тарихда ўтган подшолар, анбиёлар, саҳобалар, асҳоби икромлар тарихини тинимсиз ўқиб — ўргангандар, қиссахонларга ўқиттириб, тинглаганлар.

Алишер Навоий «Мажолисун — нафоис» асарида Амир Темур ҳақида шундай ёзадилар: «Мулк шажараларининг бўстони ва салотин гавҳарларининг уммони, ҳақ қонний жаҳонгири соҳибқирон, яъни Амир Темур Курогон...агарчи назм айтмоққа илтифот қилмайдурлар, аммо назм ва насрни андоқ хуб маҳал ва мавқеда ўқубдурларким, анингдек бир байт ўқугони минг яхши байт айтгонча бор...»

Ибн Арабшоҳнинг ёзишича Соҳибқиронга Мавлони Убайд исмли қиссахон тарихий асарларни ўқиб эшиттирган: «Амир Темур тарих китоблари, худонинг раҳмати ва саломи булгур анбиё қиссаларини, подшоҳлар сийратлари ва ўтган салафлар ҳақидаги ҳикояларни доимо— сафарда ҳам, ҳадарда ҳам ўқиб, кунт билан тинглар эди».

Мисрлик олим ва давлат арбоби (бош қози) Ибн Ҳажар ал-Асқалоний (1372-1449) «Саккиз юзинчи (ҳижрий) йил арбоблари ҳақида яширилган дурлар» асарида Соҳибқирон тарих илмига ниҳоятда муҳаббат қўйганини ёзади: «Амир Темурга чиройли овоз ёқарди, у ўз қиссахонларига муттасил равишда тарихий ва диний китобларни ўқитиб, кунт билан тингларди, башарти қиссахон бирор ўринда хатога йўл қўйса, уни шу заҳотиёқ тузатарди. У тарихий асарларни, асосан, форс тилида ўқиб эшитарди».

Соҳибқирон ҳузурида давлат ишларини ёзиб борадиган муншийлар (котиблар), ҳарбий юришлари ва мамлакатда зоҳир бўлаётган воқеаларни иншо этадиган ха[illegible]

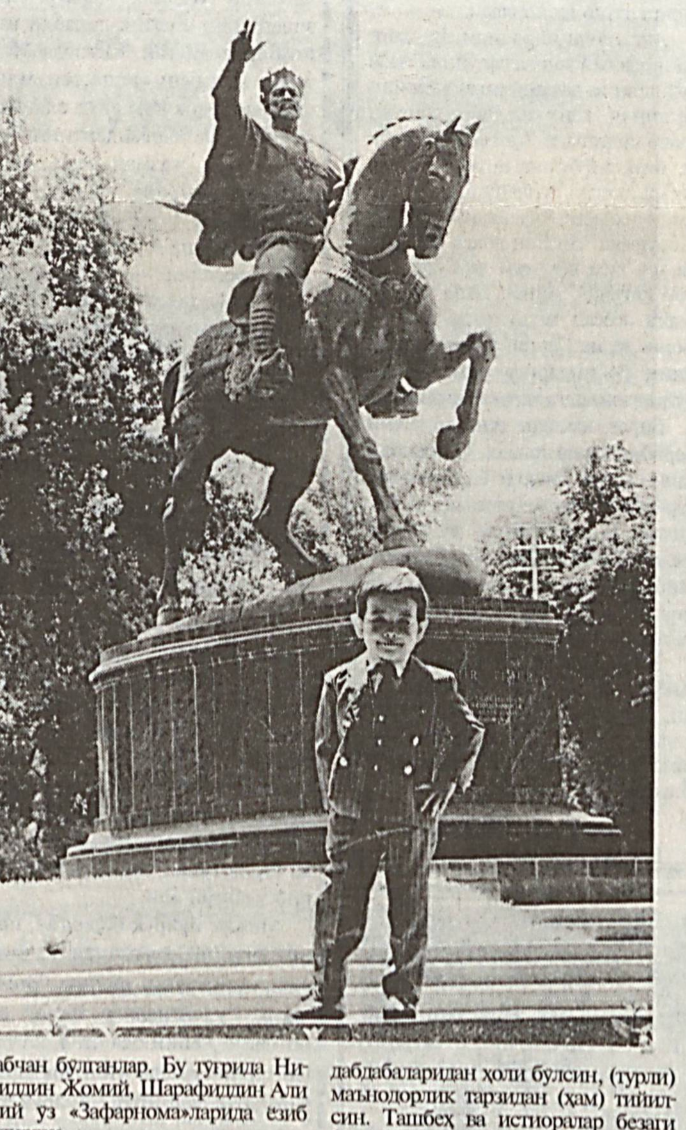

шеърий ҳамда насрий битиклар тузилган. Улар бизгача етиб келган — келмаганлиги ҳозиргача фанда аниқланганича йўқ. Лекин шуниси аниқки, улар ўз даврида дастлабки солномалар учун ишончли манба хизматини ўтаган.

Соҳибқироннинг ҳаётлик даврида ва унинг бевосита рағбати билан ёзилган асарларидан бири Низомиддин Шомийнинг «Зафарнома» асаридир. Амир Темур тарихи илк бор тўлиқ тарзда ёритилган бу асарнинг таъриф этилиши ҳақида муаллиф шундай гувоҳлик беради: 304 (1401-1402) йили Соҳибқирон Низомиддин Жомийни даргоҳига чорлаб, узининг ҳаёти ва фаолияти тарихини ёзишни буюрди ва шундай талаблар қўйди: «Баён услуби мураккаблик аломатларидан ҳамда мақтовчилик

[illegible]

талабчан бўлганлар. Бу тўғрида Низомиддин Жомий, Шарафиддин Али Яздий ўз «Зафарнома»ларида ёзиб қолдирган.

Амир Темур тарихининг ишончли муаррихларидан бири Шарофиддин Али Яздий 1425 йили ёзиб тугаллаган «Зафарнома» асарида шундай дейди: «Ҳазрат Соҳибқироннинг сафарларида ҳам, қуним вақтларида ҳам саййидлар, уламолар, фақиҳлар каби салла аҳллари фазилату билим эгалари, шунингдек, уйғур [illegible]

дабдабаларидан ҳоли бўлсин, (турли) маъноdорлик тарзидан (ҳам) тийилсин. Ташбеҳ ва истиоралар безаги (гирдобида асосий мақсад) кўринмай қолса, бундай услубда битилган асардан не фойда. Бир киши бирон сўз даражасини англаб унинг маъносини тушунса, қолган ун киши, балким юз киши ундан кўзлаган мақсадни англашда ожиздирлар. Демак, ундан оддий халққа ҳеч қандай наф йўқ...» [illegible]

заллигини, Соҳибқирон ҳаёт даврида ва олдин ёзган тарих китобларига унинг муносабатини зўр маҳорат билан ифодалаб берган эди. Қадимги ва кейинги даврларда назм ва насрда битилган, тарих китоблари уч хил афзаллик билан ажралиб турди. Биринчи афзаллик тарих китобларининг кони фойда ва нафи кўп эканлиги, яъни тарихда ўтган подшоларнинг тақдир ёзиқларини бошдан кечириш натижасида юзага келган ғаройиб аҳвол ҳамда ажойиб ҳодисалар ва янгиликлардан огоҳ бўлмоқдир. Соҳибқироннинг бошидан кечган ҳамда унинг маслаҳатлари ва аниқ кўргазмалари асосида шунчалар кўп ғаройиб хотиротлар ва ажойиб кечмишлар тартиб топганки, улардан ундан бири ҳам ҳикоя қилинмаган.

Иккинчи афзаллик — воқеаларнинг тафсилотларини ойдинлаштириш ва унинг икир-чикирларини очиб беришдир. Соҳибқирон ўзи бош бўлган ғаройиб воқеалардан баъзиларини бундан сўнг одамлар ишонмасликлари ва ортиқча таъриф тавсифга йўйишлари мумкин, деб ёзиб қолдиришга йўл қўймаган. Шу боис Соҳибқироннинг ёшлик йилларидаги кўп қизиқ воқеалар айтилмай қолган.

Учинчи афзаллик — қисса ва хабарларнинг ростлиги, ишончлилигидир. Чунки саййидлар, олимлар, фақиҳлар, фазилат ва билим эгалари, уйғур бахшиларию форс адиблари ҳазрат Соҳибқиронга сафарда ҳам уйда ҳам хизматда бўлиб, фармонга мувофиқ, улардан бир гуруҳи мунтазам равишда Соҳибқиронни юриш — туришию, гап сўзларини, мулк, миллат ва аркони давлат аҳволини тула-тукис ёзиб борганлар. Ҳар қандай воқеани, ўзгариш киритмай, оширмай, камайтирмай, аслида қандай кечган бўлса, ушандай кўрсатиб берилсин: бирор кишининг асиллиги ва мардлиги ҳақида сўзлаганда ён босишга, хушомадгуйликка асло йўл қўймасин. Айниқса Соҳибқироннинг шижоати ва қатъиятли эканлигига таллуқли бўлган нарсада ҳеч қандай муболаға қилинмасин, деб буюрилган эди.

Ёзилганларни эса олий мажлисда ҳазрат Соҳибқиронга бир неча марта ўқиб берардилар, шундан кейингина унинг тўғрилигига тўла ишонч ҳосил бўларди. Шу йўсинда туркий манзума ва форсий қиссалар битилган эди. Шунингдек, Соҳибқирон тарихини тузувчилар ҳар бир воқеанинг ҳақиқатини аниқлашга астойдил тиришганлар. Шундан сўнгтина тарих китоблари туркий назм ва форсий наср шаклида тартибга солиниб, тўлдирилиб, қиёмига еткaзилиб битилган.

Бундан англашиладики, Соҳибқирон тарих китоблари ёзилишига ўта талабчан бўлганлар, тарихчилар ҳам шунга мувофиқ иш кўрганлар. Шу мезондан келиб [illegible]

Гуломжон ГОФУРОВ,
ТошДУ доценти.

• Ф. Хўжаев таваллудининг 100 йиллигига

САРЧАШМА УМР

[illegible]

Зоҳир ТЎРАКУЛОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

Ойнаи жаҳонда
17—23 июнь

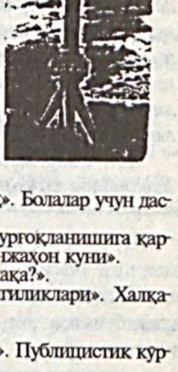

ДУШАНБА, 17

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!
Профилактика муносабати билан 17 июнь куни УзТВ I кўрсатувлари соат 6.30 дан 14.05 гача УзТВ III канали орқали намойиш этилади.

I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ислоҳот ва масъулият».
18.40 Футбол шарҳи.
18.55 АКСЕЛС. Таълимдаги халқаро алоқалар.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Узбекистон — Ватаним маним!».
21.05 «Миллат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
21.40 «Оила даврасида». Мусиқий дастур.
22.10 «Саҳна ҳаёти». Узбекистон халқ артисти Саъдихон Табибуллаев.
22.55 «Олимп сари». Бокс.
23.15 «Оддий кун». Манзарали фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Европа чемпионати.
01.25 — 01.35 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.40 «Палитра».
19.05 ТВ II намойиш этади.
19.15 «Постфактум».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Курьер».
20.15 «...яна об-ҳаво ҳақида».
20.20 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 ТВ II намойиш этади.
21.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.50 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.40 — 23.40 «Спорт қитъаси».

III

6.30 «Ассалом, Узбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».
8.30 Усмирлар учун. «Уйла! Изла! Топ!» Телетанлов.
9.30 «Жаҳон киноси юлдузлари». Вайжантимала.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ҳаммаси маҳалладан бошланади». Публицистик кўрсатув.
10.35 Узтелерадиокомпания камер оркестрининг концерти.
11.05 «Гулобод ва хон Феруз». Телевизион бадиий фильм.
12.20 Футбол. Европа чемпионати.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Афшона — ибн Сино ватани». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
18.10 — 20.40
*
20.40 «Арвана — туркман туяси». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси
21.10 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.25 «Синема». Кинокўрсатув.
23.00 — 23.05 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультка-русель».
19.00 «Кўзмунчоқ». Болалар учун дастур.
19.30 «Ерларни қурғоқланишига қарши кураш Бутунжаҳон куни».
20.15 «Кимга қанақа?».
21.00 «Жаҳон янгиликлари». Халқаро шарҳ.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Биз ва сиз». Публицистик кўрсатув.
22.00 «Аёл».
22.25 «Биз ва сиз» (давоми).
22.55 Эълонлар.
23.00 «Спорт-тайм».
23.30 Эълонлар.
23.35 — 23.45 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 18

I

6.30 «Ассалом, Узбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Олимп сари». Бокс.
8.55 Биржа ва банк хабарлари.
9.10 Эстрада қўшиқлари.
9.30 «Мўлжал». Публицистик кўрсатув.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Болалар учун «Ҳунар — ҳунардан унар».
Ўқув машғулотлари:
10.30 Абитуриент-96. Математика.
11.00 Немис тили.
11.30 Абитуриент-96. Она тили.
12.00 «Ассалом, япон тили!».
*
12.40 «Ёрдамчилар», «Инсон ва шер». Мультфильмлар.
13.00 «Ишбилармон». Тележурнал.
13.30 «Мунгли оҳанглар жозибаси». Кинокўрсатув.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Қувноқ алдоқчи». Мультфильм.
18.20 Кичкинтойлар учун. «Доно бобо даврасида».
18.55 «Сайёрамиз садоси». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Мусиқий дақиқалар.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Узбекистон — Ватаним маним!»
21.05 «Табаррук қадамжолар». Соҳибқирон излари...
21.25 «Рақс театри одимлари». «Тановар» миллий рақс ансамбли.
22.10 «Ватанни севмоқ иймондандур...» Публицистик кўрсатув.
22.50 «Стадионда учрашамиз». Кинокўрсатув.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Европа чемпионати.
00.45 — 00.55 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.15 «Блиц». Фотокўрик.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Бизнес-уик».
20.10 «АРТ-журнал».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Кинонигоҳ».
23.40 — 00.40 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Эртак учун раҳмат». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.10 — 20.40
*
20.40 «Бу ажиб дунё».
*
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Сирдошим».
19.30 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
19.45 «Етакчилар».
20.00 Эълонлар.
20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.55 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.25 «Америка бизнесининг тарихи». 8-кўрсатув. «Жон Рокфеллер ва олигопориянинг туғилиши».
21.55 Эълонлар.
22.00 Долзарб репортаж.
22.40 «Дорихона эшитади».
23.20 «Кулгу асли қаримас».
23.50 Эълонлар.
23.55 — 00.05 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 19

I

6.30 «Ассалом, Узбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Стадионда учрашамиз». Кинокўрсатув.
8.55 «Қишлоқ тадбиркорлари». Имконият излаб.
9.25 «Ёшлик» студияси. «Ватанпарвар».
9.55 «Узбектелефильм» кўрсатади: «Севги рақси».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Кўнгил кўприклари». Публицистик кўрсатув.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Абитуриент-96. Кимё.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 Абитуриент—96. Физика.
12.00 «Масленкалик бузоқча». Мультфильм.
12.20 Футбол. Европа чемпионати.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Уйинқаро болалар». Мультфильм.
18.20 «Кичкинтоймиз — гижингтоймиз».
18.55 «Фан фидойилари». Узбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, Фирдавсий мукофоти совриндори Шоислом Шомуҳамедов.
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Узбекистон — Ватаним маним!». Қўшиқлар кўрик-танлови.
21.25 Узбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Сирдарё вилояти.
21.55 Футбол. Осиё кубоги. Узбекистон — Тожикистон.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Европа чемпионати.
01.25 — 01.35 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 ТВ II намойиш этади.
18.40 «Кулгига нима етсин!».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.20 — 00.20 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Армудлар». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.10 — 20.40
*
20.40 «Тоғ капалаклари». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.25 «Мусиқа ҳақида мулоқот». Моцарт. 1-кўрсатув.
23.10 — 23.15 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Мафтункор табиат».
19.20 «Уй остонадан бошланади».
20.00 Эълонлар.
20.05 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси».
20.30 «Тошкент оқшомида».
21.30 «Дунё ва болалар».
22.00 Эълонлар.
22.05 «Жаҳон мумтоз саҳнаси». Ёш узбек ижрочилари.
22.35 «Кинематограф».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Мен яшашни истайман». Ф. Хўжаев таваллудининг 100 йиллигига бағишланган кўрсатув.
24.00 — 00.10 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 20

I

6.30 «Ассалом, Узбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Ака-ука Эшжоновлар». Мусиқий дастур.
9.05 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
9.20 «Кўҳна тарих». Кинодастур.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Фармон ва ижро». Рақобат ҳақиқат демакдир.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Абитуриент-96. Биология.
10.55 Узбек тилини ўрганамиз.
11.20 Абитуриент-96. Адабиёт.
11.45 Инглиз тили.
*
12.20 Футбол. Европа чемпионати.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Узбектелефильм» кўрсатади: «Той бола».
18.30 «Чемпион билан учрашув». Шуҳрат Аҳмедов.
18.50 «Менда фикр бор». Телевизион клуб.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Узбекистон — Ватаним маним!».
21.05 «Табаррук қадамжолар». Соҳибқирон авлодлари.
21.25 «Ҳофизлар хониш қилганда». Мусиқий дастур.
21.55 «Бўстон». Телевизион журнал.
22.35 «Кино ва телевидение оламида». Кинокўрсатув.
23.15 Мусиқий дақиқалар.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Европа чемпионати.
01.25 — 01.35 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дармон».
20.10 «Сизнинг услуб».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Автосалон».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Кинонигоҳ».
23.40 — 00.40 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Музей заллари бўйлаб». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.10 — 20.40
20.40 «Эстафета». Спорт кўрсатуви.
20.55 Эълонлар.
*
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.25 «Мусиқа ҳақида мулоқот». Моцарт. 2-кўрсатув.
23.10 — 23.15 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Компьютер-ревю».
19.25 «02» тўлқинида».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Каталог».
21.05 Эълонлар.
21.10 «Кобра». Телесериал (АҚШ).
21.55 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.25 «Эколот-коктейль».
22.55 «Кўнгилнинг етти кўзи».
23.25 — 23.35 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 21

I

6.30 «Ассалом, Узбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Юзма-юз». Мулоқот.
8.45 «Кино ва телевидение оламида». Кинокўрсатув.
9.25 «Қирқ ҳунар ҳам оз...».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ёшлик» студияси. «Мактубларингизни ўқиб...».
Ўқув машғулотлари:
10.30 Немис тили.
11.00 «Маърифат маскани».
*
11.20 «Олтин мерос». Эшвой.
11.50 «Бўстон». Телевизион журнал.
12.30 «Ҳамкорлик самараси». Ширага қарши кураш усули.
12.45 «Ана Бумбо келди». Болалар учун фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Синфдош». Тележурнал.
18.40 Мусиқий дақиқалар.
18.55 Хиванинг 2500 йиллигига. «Абадият ёдгуси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Таянч устунлар». Етакчи тармоқлар.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Узбекистон — Ватаним маним!».
21.05 «Марказ ва минтақалар». Бухоро вилояти иқтисодиётининг таркибий тизимлари.
21.45 «Пойтахт концерт залларида». Мусиқий дастур.
22.25 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол майдонларида.
00.25 — 00.35 Тунги концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Эртак».
18.25 «Юлдузлар».
18.55 «Блиц». Фотокўрик.
19.05 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Сиздан ишорат...».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ривоят».
21.10 «Эртага — шанба».
21.25 «Мафтункор чеҳралар».
21.50 «Таманно».
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.40 — 23.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Менинг республикам». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.15 — 20.40
*
20.40 «Бир умр мобайнида». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
*
21.30 Янгиликлар.
21.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Учқун».
19.20 «Кафолат».
19.50 «Билиб қўйган яхши».
20.15 Эълонлар.
20.20 «Утмишсиз келажак йўқ».
20.50 «Режиссёр».
21.20 «Бизнес-академия».
21.45 Эълонлар.
21.50 «Мусиқий меҳмонхона».
22.20 «Бу бўстон аро...».
22.50 Эълонлар.
22.55 «Кинематограф».
23.45—23.55 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 22

I

6.30 «Ассалом, Узбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Тараннум». Мусиқий дастур.
9.05 «Яшил чироқ». Телемусобақа.
9.50 «Қайнона». Бадиий фильм.
11.10 «Сўз сеҳри». Узбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими, аскиячи Махсум Қозоқовнинг 75 йиллигига.
11.40 «Кичкинтой устахонаси».
12.10 «Ғазалхон ёшлигим». Тележурнал.
12.40 — 14.10 «Маънавият» видеоканали.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Қувноқлар даврасида».
18.30 Спорт хабарномаси.
18.40 «Пул ҳангомалари». Ғ. Ғулом ҳажвиялари асосида.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Узбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Бу ажиб дунё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Узбекистон — Ватаним маним!». Қўшиқлар кўрик-танлови.
21.30 Футбол. Узбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Нефтчи».
23.00 «Жаҳон бир ҳафта ичида».
23.15 «Узбекистон юлдузлари». Мусиқий дастур.
23.50 «Тунги ёгду». Дам олиш кинодастури.

II

9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
9.35 «Компьютер-Осиё».
10.05 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
10.55 Болалар учун фильм.
12.35 «Автосалон».
12.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
13.35 «Кинонигоҳ».
15.15 «Спорт қитъаси».
18.00 «Совға».
18.20 Эълонлар.
18.25 «Олам». Маърифий кўрсатув.
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мактуб».
20.05 «Имкон чўққилари».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Кўнгил». Дилшод Шамснинг муаллифлик кўрсатуви.
21.30 Видео янгиликлари.
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 — 00.10 Видео — «О».

III

16.35 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси
16.45 — 20.40
*
20.40 Футбол. Европа чемпионати. 1/4 финал.
22.40 Эълонлар.
22.45 «Театр воқеалари». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси
23.30 — 24.00
*
24.00 — 00.10 «Ғилон». Телефильм.

IV

10.00 «Болалар интерфестивали-96». Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига бағишланган кўрсатув.
11.00 Эълонлар.
11.05 — 12.25 «Капитан Врунгелнинг саргузаштлари». Мультуплам.
* * *
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Бу ажиб дунё».
19.20 Янгиликлар.
19.30 «Чинсэн».
20.00 Эълонлар.
20.05 «Олам ва одам».
20.30 «Эсдалик учун дастхат». Роза Бобоева.
20.55 «Сайёрамиз садоси».
21.15 «Рақслар қанотида». Греция санъати.
21.45 Эълонлар.
21.50 Кинонинг олтин асри. «Катта пойга». Бадиий фильм.
23.30 Эълонлар.
23.35 — 23.45 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 23

I

6.30 «Ассалом, Узбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан!».
11.00 «Шоҳруҳ» клуби.
11.30 «Цирк! Цирк! Цирк!».
12.00 «Ташриф». Дам олиш дастури.
12.40 «Санъат усталари». Узбекистон халқ артисти Тути Юсупова.
13.40 — 15.10 Футбол. Европа чемпионати.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Зумраша». Ҳажвий киножурнал.
18.20 «Маҳалламиз болалари». Телемусобақа.
19.05 «Ойнаи жаҳонда...».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Эътироф». Японияning Узбекистондаги элчиси Укеру Магосаки билан суҳбат.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Узбекистон — Ватаним маним!».
21.10 «Мусиқа жавоҳи». Тележурнал.
22.00 «Сени излайман». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
22.40 Футбол. Узбекистон чемпионати. «Навруз» — «Нурафшон».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 Футбол. Европа чемпионати.
01.30 — 01.40 Тунги концерт.

II

9.00 «Эртак».
9.10 «Блиц». Фотокўрик.
9.20 «Сиздан ишорат...».
9.50 «Ривоят».
10.00 «Мафтункор чеҳралар».
10.25 «Таманно».
10.35 «Ал-Биширининг орзу-армонлари». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
11.30 «Мактуб».
11.40 «Имкон чўққилари».
12.00 «Кўнгил».
12.30 Видео янгиликлари.
12.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
13.30 — 15.10 Видео — «О».
* * *
17.30 «Келгуси ҳафтада».
17.45 Эълонлар.
17.50 «LEGO» сайёраси.
18.15 «Ал-Биширининг орзу-армонлари». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
19.10 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Шахс ва баҳс».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Футбол олами.
21.35 «Илҳом сатрлари».
21.40 «Келгуси ҳафтада».
21.50 «Даракчи».
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.40 — 00.20 Видео — «О».

III

16.45 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси
16.55 — 22.15
*
22.15 Эълонлар.
22.20 — 22.45 «Панорама».

IV

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
10.30 Эълонлар.
10.35 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
12.05 «Узбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
12.15 Эълонлар.
12.20 «Парле ву франсэ?». Француз тили ҳамма учун.
12.50 «Мазза!».
13.05 «Жонли сайёра».
13.25 «Ҳар соҳадан бир шингил».
13.40 Киносалон. «Тутинган ота». Бадиий фильм. 2-серия.
15.00 «Оқ соя».
15.30 «Учувчи шифокорлар». Телесериал. 1—2-сериялар (Англия).
* * *
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «ТВ IV да етти кун» (рус тилида).
19.15 «Телеташриф».
19.30 Эълонлар.
19.35 «Бу ажиб дунё».
19.55 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.25 «Иштирок этувчилар».
20.55 «Туризм-ревю».
21.35 Эълонлар.
21.40 «Сенинг вақтинг».
22.10 Киносалон. «Тутинган ота». Бадиий фильм. 3-серия.
23.40 Эълонлар.
23.45 — 23.55 «Хайрли тун!».

• Ибн Сино ўгитлари

АНЖИР

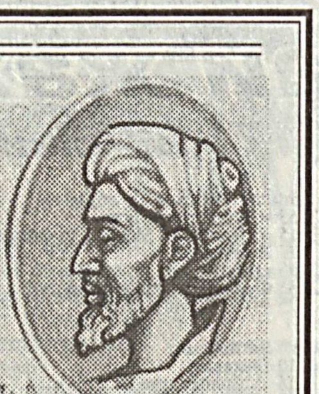

Мевали ўсимликлар хилма-хилдир. Ҳозирги кунда уларнинг 10 мингдан кўпроқ турлари экилади. Жумладан, олма, нок, олча, беҳи, шафтоли, ёнғоқ, гилос, олхўри, бодом, анжир, жийда, ўрик тут каби кўп йиллик ўсимликлар жумҳуриятимизнинг деярли ҳар бир бурчагида ўстирилади. Мевалари янги узилган ва қуритилган ҳолда истеъмол қилинади. Уларда киши организми учун зарур витаминлар, фруктоза, глюкоза ва бошқа зарур моддалар бор.

Ибн Сино меваларнинг шифобахшлик хусусиятларидан беморларни даволашда самарали фойдаланган.

...Анжирнинг ўзига хос табиати бор. ... Анжир шиннисининг таъсири асал таъсирига ўхшайди. ... Анжирдаги озиқликнинг тиғизлиги гарчи дон ва гўштларникидек бўлмаса ҳам, бошқа ҳамма меваларнинг овқатлилигидан зўрдир.

... Анжирнинг хомини, шунингдек баргини хол, сўвгал ва буларнинг ҳар хил турларига, доғларга суртилади. Уни ейилса касалликлар сабабли бузилган рангни тузатади ҳамда чипқонларни пиширади.

... Хўл ва қуруқ анжир тутқаноқ касалига фойдалидир.

... Анжирни қулоқ ости шишларига қўйиб боғланса ҳам фойда етказади.

... Анжирнинг хўли ва қуруғи томоқ қирилишига ҳамда кўкрак ва ўпка йўлларига фойда қилади. Анжирнинг шарбати сутни кўпайтиради.

... Хўл анжир, айниқса, агар уни майдаланган бодом билан ейилса, юмшатувчи ва (ични) енгил сурувчидир... Анжирни ва хусусан, унинг сутини ишлатилса қумни чиқаради.

Халқ табобатчилигида. Анжир қадимдан жигар, талоқ ва ўпка шамоллашини даволашда ишлатиб келинган. Ундан тутқаноқ, асаб ва ичак касалликларини даволашда ҳам фойдаланганлар. Анжир меваси ва қоқисидан тайёрланадиган дамлама йўтални тўхтатиб, балғам кўчишга ёрдам берса, анжир шарбати билан асал омуҳтаси кўз шамоллашида фойдалидир. Томоқ шамоллаганда меванинг дамламаси билан ғарғара қилинса, ижобий натижа беради.

Фойдаланиш усули. 100 грамм анжир қоқисига 2 стакан қайноқ сув қуйилади, паст оловда 15 минут давомида қайнатилади, 2-3 соат қуйиб қуйилади ва сузилади.

Ярим стакандан кунига 2-3 маҳал овқатдан олдин ичилади. Бу қуруқ йўталга қарши даво бўлади, балғам кўчишини осонлаштиради.

Ўсимликнинг тузилиши. Анжир тутдошлар оиласига мансуб бўлиб бўйи 8 метргача етадиган дарахт. Унинг барглари думалоқ ёки тухумсимон, бир неча бўлакли панжасимон бўлиб, дағал тукчалар билан қопланган. Гуллари майда, ноксимон, учи очик, тўп гул ичига жойлашган. Анжир апрель ойида гуллайди, меваси июль, август ойларида етилади. Анжир кенг тарқалган маданий ўсимликлардандир. Узбекистон шароитида яхши усади.

Ҳалинчакда шамол каби учган қиз, Орзулари булутларни қучган қиз. Пойингда ястаниб ётсин кенг гулзор, Қарашларинг доим бўлсин беғубор.

Тоҳир НОРҚУЛОВ олган суратлар.

• Янги қўшиқ

КУМУШ БЎЛОЛМАДИМ

Тақдирмикан, хатом шулмикан,
Ёри борни суйиб, сайлабман.
Армонларим тоғлардан улкан,
Кумуш бўлолмадим, Зайнабман.

Севиламан, севимлиман деб,
Ўз бахтимни ўзим бойлабман.
Ўтаяпман ич-этимни еб,
Кумуш бўлолмадим, Зайнабман.

Рашку гумон, хавотир ичра,
Гул умримни хазон айлабман.
Шериклик ош татимас сира
Кумуш бўлолмадим, Зайнабман.

Тутганларим гул эмас тикан,
Фитна қозонида қайнабман.
Ёрим кўнгли ёрида экан,
Кумуш бўлолмадим, Зайнабман.

Менга тақдир не ҳадя этмиш,
Бол деб оғусини чайнабман
Ҳар аёлнинг орзуси Кумуш
Кумуш бўлолмадим, Зайнабман.

Баҳор ХОЛБЕКОВА.

«АДОЛАТ»НИНГ БОЗОР ИҚТИСОДИЁТИ ЛУҒАТИ

АВУАРЛАР — французча «мулк,». «бойлик» сўзидан олинган бўлиб, кенг маънода мулк эгасининг пул маблағлари, чеклар, векселлар, пул ўтказиш қоғозлари, аккредитивларини назарда тутади. Тор маънода эса банкнинг хорижий банкларда чет эл валютасида сақланаётган маблағлари, кассаси, қимматли қоғозлар ва векселларини ифодалайди. Ана шундай маблағларнинг бирон бир давлатга молик мажмуаси унинг хорижий авуарлари деб аталади.

АКЦИОНЕРЛИК (ҳиссадорлик) ЖАМИЯТЛАРИ. Ҳуқуқий шахслар ҳамда фуқароларнинг жамғармалари жамланган ҳолда хўжалик фаолияти юритиш мақсадида ташкил этилган жамиятлар акционерлик (ҳиссадорлик) жамиятлари ва масъулияти чекланган жамиятлар дея эътироф этилади. Бу жамият ҳуқуқий шахс ҳисобланади.

Мазкур жамиятлар қонун йўли билан таъқиқланган фаолиятлардан ташқари барча хўжалик фаолияти билан шуғулланишлари мумкин.

Жамият аъзолари қуйидаги ҳақ-ҳуқуққа эгадирлар:

— Жамият фаолиятини юритишда таъсис ҳужжатларида белгиланган тартибда иштирок этиш;

— Жамият фаолиятидан келиб тушаётган фойда (дивиденд)дан ўз улушини олиш;

— Жамият фаолияти ҳақида ахборот олиб туриш ва ҳоказо.

Жамият аъзоларига қуйидаги мажбуриятлар юклатилади:

— таъсис ҳужжатларида қайд қилинган тартибда жамиятга ўз жамғармасини бериш (акциялар баҳосини тўлаш);

— жамият фаолияти ҳақидаги махфий маълумотларни ошкора қилмаслик ва хоказо.

АКЦИЯ — лотинча «кўрсатма бериш» сўзидан олинган. Ҳиссадорлик жамиятлари, корхоналар, ташкилотлар, тижорат банклари, ширкатлар, шунингдек жамоа мулкчилигига асосланган бошқа корхона ва ташкилотлар томонидан чиқариладиган ва унинг эгасига ушбу корхона даромадидан ўз улушини олишга ҳуқуқ берадиган қимматбаҳо қоғоз.

МЕҲНАТ ЖАМОАСИНИНГ АКЦИЯЛАРИ. Бундай акцияларни ширкатлар, жамоат ташкилотлари ёки ширкатларга қарашли корхоналар чиқаришга ҳақлидирлар. Меҳнат жамоасининг акциялари фақат ушбу корхонада ишлайдиган ходимлар ўртасида тарқатилади, холос.

• «Челленжер» халқаро теннис мусобақаси

КОРТЛАРДА ҚИЗЛАР МЎЪЖИЗА КЎРСАТИШАЯПТИ

Республикамиз пойтахтидаги «Динамо» теннис ўйингоҳида аёллар ўртасида ўтказилаётган «Челленжер» халқаро теннис мусобақаси қизғин давом этмоқда.

Бу нуфузли мусобақани юртимизда ўтказишдан кўзланган мақсад энг аввало ўзбекистонлик теннисчи қизларнинг маҳоратини ошириш билан бирга уларни профессионаллар сафига қўшишдан ҳам иборатдир. 20 га яқин мамлакатдан келган теннисчи қиз ва аёллар мазкур мусобақада ўз маҳоратларини намойиш этишяпти.

Мусобақаларнинг дастлабки турларида юртдошимиз Ирода Тулаганова ва Лилия Битяковаларнинг ўйинлари кўпчиликни ҳаяжонга солди. Лекин сўнгги ҳал қилувчи таймларда улар имкониятни бой бериб, ютқазиб қўйишди. Турнирда ҳар бир ракетка соҳибаси мўъжизакор ўйин кўрсатиб, мухлисларни мафтун этмоқда. Башоратчиларнинг айтишларига қараганда, финалда украиналик Татаркова билан россиялик Анна Линкова ёки Екатерина Тихановаларнинг учрашиши кутилмоқда. Демак, муросасиз ўйин ва қизғин баҳслар ҳали олдинда.

Наргиза ҲАЙДАРОВА,
«Адолат» мухбири.

• Суд залидан

ЗИНАДАГИ ҚОН ДОҒЛАРИ

ЖИНОЯТ ВА ЖАЗО

Кузғун ҳақида ҳаммада маълум тасаввур бор. Улар чўлу саҳроларда учрайди. Ўлакса еб кун кўради. [illegible]

«Биз Мальцевнинг бурдаланган оёқ-қўлларини олиб чиқиб кетганимизда унинг ҳар қўли сумкадан тушиб кетди. Борис уни олиб сумкага тиқди...» [illegible]

[illegible] Игорь [illegible] Воқеанинг ибтидоси 1995 йил [illegible] ... оширишга у эски таниши Рожнов Борисни ёллайди. Шу ерда қисқача изоҳ бериб ўтайлик. Биз юқорида Борис Рожнов жиноятдан ва 13000 АҚШ долларидан тўла хабардор бўлмаган дедик. Бизнинг назаримизда унга фақат Мальцевни маст қилиб эсини йўқотиш топширилади. Мабодо мақсад ўлдириш бўлганида эди, маст қилмасдан ҳам буни амалга оширса бўларди. Лекин улар бундай йўл тутмайдилар.

4 ноябрь куни Мальцев меҳмонхонадан қадрдонига телефон қилади. Анисимов эса, бугун вақтим йўқ, 6-числода «Фарҳод» бозори олдида учрашайлик, дея илтифот қилади. Мальцев ҳам бундан бошқа тижорат [illegible] ... ларига Анисимов «эртага фалон жойда учрашамиз. Мен уни эргаштириб келаман ва сен ўзинг танишиб оласан» дейди.

6 ноябрь куни Анисимов «Фарҳод бозори» олдида Челябинскдан келган меҳмони Е. Мальцев билан учрашиб, дипломат билан пулларини қайтариб беради. Ва ўша жойдаги қаҳвахоналарнинг бирида роса отамлашади. Ўткир кайф бўлган Мальцевни Анисимов Рожнов билан ваъдалашган жойга, «Чилонзор» метроси томон етаклайди. Мальцевнинг қаттиқ маст бўлганига ишонч ҳосил қилгач, қизларга ширинлик ва арoқ олиш учун Малцевнинг пуллари ва дипломатини оладида қайтариб бермайди. [illegible]

... лар бўлади» деган сўзлари ёдида бўлса керак, Рашидага тегажағлик қилади. Рашиданинг суюлишини кўрган Борис унинг юзига мушт туширади. Рашида ваннага юзидаги қонни ювишга кетиши билан Борис Мальцев билан жанжаллашади. Кучли зарбдан маст Мальцев гупиллаб ағанаб тушади, тўпир-тўпирдан безовталаниб Сергей ётоқхонадан югуриб чиқади ва Бориснинг Мальцевни бўғаётганини кўради. У ҳам Мальцевни бўға бошлайди. Бу пайтда Борис шкафдан пичоқ олиб Мальцевга санчади. Ваннадан чиқиб келган Рашида «нима қилаяпсизлар» деган пайт Борис унинг юзига яна бир мушт [illegible]

Бироқ ҳақиқат эртами кечми барибир қарор топади. Бу жиноий ишни кўриб чиққан Тошкент шаҳар суди адолатли хулоса ясади. Қотиллар Борис Рожнов ва Сергей Белозеров олий жазо—ўлим жазосига, Рашида ва Любалар эса ҳар бири ўн олти йилга қамоқ жазосига маҳкум этилдилар...

Мана энди ҳамма нарса тугади. Айбдорлар муносиб жазосини олди. Бироқ... Бироқ бир инсон қотиллар қўлида ҳаётдан бевақт кўз юмди. Унинг бу ёқда зор қақшаб ота-онаси, бола-чақаси қолди.

Маҳмуд ЙЎЛДОШЕВ.

БУРГАНИ ... ТАҚАЛАГАН УСТА

Оренбург шаҳрининг фуқароси, эл орасида Чапақай номи билан [illegible]

«БАЛТИК»НИНГ ИСМИ КИМ?

[illegible] ... «лақабли ит» таҳаллуси остида кимнинг исми-шарифи яшириниб ётган экан, деган саволдир...

ИТ — ВАФО...

[illegible] ... кетиб қолган ва жон таслим қилиб қўйган. 74 ёшли Пейжер шу аҳволда беш кун ётган. Уни ҳеч ким кўрмаган. Ўша беш кун давомида унинг ити овқат ҳам емай, сув ҳам ичмай, эгасининг ёнида увиллаб ётаверган. Пейджерни дафн этиш маросимида ҳам қишлоқ руҳонийси ҳамда содиқ ит иштирок этдилар, холос. Шу-шу Сейба ҳалиҳамон ўз хўжайинининг қабри ёнидан кетмайди...

МИЯ КОМПЬЮТЕРГА УЛАНДИ

Австралиялик машҳур ихтирочи профессор Эшли Крейг яқинда журналистларга ўзининг навбатдаги кашфиётини намойиш қилди. Кўрик пайтида унинг ёрдамчиларидан бири ўз бошига махсус асбобни маҳкам тақиб боғлади. Асбобнинг бир учи стол устига қўйилган кичкина робот ва турли-туман ўйинчоқларга бориб уланган эди.

Махсус буйруқ берилгач, профессорнинг ёрдамчиси ўз миясидан сигналлар тарқата бошлади ва бу сигналлар аввало роботчани, кейин эса стол устидаги турли-туман ўйинчоқларни ҳаракатга келтирди. Буйруқ берувчининг кўрсатмасига кўра ўйинчоқлар ўз ҳаракатини дам сусайтирар, дам эса тезлатар эди.

Олим ўзи раҳбарлик қилган бир гуруҳ олимлар инсон миясидан компьютер қабул қилиб олиб, бажара оладиган сигналларни ажратиб ола билганликларини маълум қилди. Бу ихтиро кейинчалик бутунлай фалаж бўлиб қолган кишиларга мияга буйруқ бериб, ўз механик креслосини у ёндан бу ёнга жилдириш, электр асбобларини ёқиб-ўчириш учун имкон яратишини айтиб ўтди.

НАҲОТКИ УЛАР ФАЗОДАН ТУШГАН БЎЛСА?

Хитойда одамларининг бўйи 115 сантиметрдан ошмайдиган бир қишлоқ бор. Олимлар даставвал бу нарса табиатнинг ўрганилмаган бир жиҳати, деган фикрда эдилар. Бироқ яқинда бу ерда бўлган немис олимлари бутунлай янги бир ғояни илгари сурдилар. Уларнинг фикрича, хитой лилипутлари бундан 12 минг йил аввал ҳалокатга учраган НУЖ (номаълум учар жисм) экипажининг авлодлари эмиш. Бунга сабаб шуки, олимлар шу ердаги қабристонни текширганларида мўъжазгина скелетлар билан бирга ажабтовур иероглифлар битилган тошга дуч келдилар. 24 йил давом этган тадқиқотлардан сўнг олимлар иероглифларни ўқиб, мағзини чақишга муваффақ бўлдилар. Унда шундай ёзув бор эди: «Узга сайёрадан келганларнинг исми «дропа».

Ирода ОЛИМЖОНОВА
тайёрлади.

— Қай бирини неварамга олсам экан?..

СПОРТ

• Ёнимиздаги одам

МАТОНАТ

— Кўзингни оч, Юсуф. Сен тириксан. Умринг узоқ экан, сени оғир тош остидан тортиб олдик...

Юсуф оҳиста кўзини очди. Боши устида энгашиб турган даволовчи врач, ва онаси...

Юсуф ётган жойида гавдасини хиёл кўтармоқчи бўлди. Бели ва оёқлари жонсиз, бўйсунмади. Томирлари узилгандек.

Юсуф бўлган воқеани эслашга уринади: Фарғонада оғир атлетика бўйича Республика биринчилиги ўтказилаяпти. Тош кўтаришга шай турган полвонлар сийраклашиб қолган. Навбатдаги баҳс эълон қилинди — даст кўтаришда 130 килограмм! Юсуф бу тошни машғулотлар пайтида бемалол кўтарар эди. Аммо машғулотлар бошқа, юзлаб мухлислар ҳаяжон билан тикилиб турган расмана мусобақа бошқа.

Юсуф ортиқча қизиққонлик қилган эканми, мувозанатни йўқотиб қўйди. Оғир тош қоқ белига тушиб нимадир чирт этиб узилгандай бўлди. Кўз олди қоронғулашиб кетди. Уйғини эслай олмайди.

Ўшанда у айни куч-қувватга тўлиб келаётган навқирон 18 ёшда эди. Ҳозир 28 да. Орадан 10 йил ўтибди. Шунинг 5 йили Москва, Ленинградлардаги машҳур клиникаларда даволаниш билан ўтди.

Юсуф беш йиллик даволанишлардан наф тополмади. Ўзича даволаниш йўлини излади.

Бир куни онаси Гулсум хола Юсуфнинг каровати ёнидаги катта — кичик тошларни кўриб, ҳайратланди. Ахир уни майиб қилган шу тошлар эмасми?

Юсуф онасининг ҳайратомуз тикилишини тушуниб хавотирланманг дегандек кулиб қўйди — ўзимни ўзим даволайман. Курасиз, албатта юриб кетаман.

Кичик тошларни кўтаришдан бошланган машғулотлар жиддий тус олиб, Самарқанд шаҳрининг «Афросиёб» ногиронлар клуби спорт залига кўчирилди. «Элбек» фирмаси унга қўл билан юргизиладиган чиройли аравача совға қилди. Уйидан клубгача бир чақиримлик йўлни шу аравачада босиб ўтади.

Машқни канда қилмайди. Ниҳоят 3 йил муқаддам Фарғонада қўлидан тушириб юборган 130 килограмлик штангани кўтариб, ногирон спортчилар ўртасида Республика спартакиадаси чемпиони деган номни олди. Мухлислар, дўсту биродарлар уни яна бир карра олқишлади.

Юсуф рекорд ўрнатгани учун эмас, мажруҳ танасида куч-қувват топа олгани, вужудида яшашга иштиёқ пайдо бўлгани учун ўзини ғолиб сезди. Юсуф тўшакда михланиб ётган кунлари, мен ёлғиз бўлмасам керак деб ўйлади ва танишлари орқали суриштириб, хатлар ёзиб, спорт залига ўзи сингари 9 нафар ногирон йигитларни тўплади. Ҳасанжон Ҳамидов, Виктор Николаев, Виктор Навоселов, Владимир Марсьянев, Игорь Запольский... Юсуф уларга тренер. Кўнгилларида умид учқунларини ёқаётган, ўзларига ишонч туйғусини топа олган мураббий.

Парвардигор инсонни янада бардошли қилиш учун унга кутилмаган синовларни юборар экан. Шу синовларни кўтара олган кишигина яшашга қодир, лаёқатли бўларкан.

Сени ардоқлаган, ишонган фарзандингнинг белига қувват, ушалмаган орзу-армонлари рўёбга чиқишига кўмак бер, Парвардигор!

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
«Адолат» нинг ўз мухбири.

Тошкент шаҳридаги 220-ўрта мактаб томонидан Дилафруз Габдулина номига берилган А 430283 рақамли аттестат йўқолганлиги туфайли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Адолат
Ўзбекистон «Адолат» социал — демократик партиясининг газетаси [illegible]
Adolat عدالت justice
Муассис: Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир:
Тўхтамурод ТОШЕВ.

Қабулхона телефони: 33-41-89

Таҳрир ҳайъати: Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Улуғбек ДОНИЁРОВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Нажмиддин КОМИЛОВ, Акмал ҚОСИМОВ, Муқимжон ҚИРҒИЗБОЕВ, Тўхтамурод ЖЎРАЕВ, Абдурафиқ АҲАДОВ, Чоржау АБДИРОВ, Алижон ЮСУПОВ, Баҳодир УМИРЗОҚОВ, Жўра ЙЎЛДОШЕВ, Мукаррамхон АЗИМОВА, Турғунбой МАДИЁРОВ, Рустам АҲМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Шуҳратжон АЛИМАТОВ, Муҳаммад ЮСУФ.

Навбатчи муҳаррир — Шаҳзода ХУДОЙБЕРДИЕВА. Навбатчи —Ҳикматуллоҳ ҚОДИРОВ.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140.
Буюртма Г— 0285.
Газета офсет усулида, А-2 форматда, 5540 нусхада чоп этилади.

Газетада чоп этилган факт ва рақамлар учун муаллифлар масъулдирлар. Таҳририят келган хатларга жавоб қайтармайди. «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, Тошкент-ГСП Матбуотчилар кўчаси-19.